

na iPadu, ko je časopis še v tisku

Available on the App Store

ALPE JADRAN - Na 3. strani
Istrski pršut združil Slovenijo in Hrvaško
 Skupaj so ga zaščitili v EU

TRST - Na 5. strani
Dolenc in Lupinc o kraškem teranu
 Bolj pesimista kot optimista

GORICA - Na 13. strani
Gradnja vzpenjače šele prihodnje leto
 Občina bo morala izbrati novega izvajalca

MARIBOR - Danes
Na Borštniku tudi tri predstave SSG

GORICA - Begunce reševali iz narasle reke

V Sočinem blatu

FOTO BUMBACA

GORICA - Pogovori so včeraj potekali na relaciji med Rimom, goriško prefekturo in kvesturo ter pokrajinsko odborico Ilario Cecot, ki je sredi dopoldneva prišla na breg Soče pod sejemskim razstaviščem preverjat, da se ne bi kdo od migrantov še zadrževal tam zaradi narasle reke. Podobna skrb je na kraj prignala tudi filmskega režiserja Andreo Segreja in nekaj prostovoljcev. Okrog polдне reka odžrla del brega in so nekatera zasilna zavetišča že bila pod vodo, kljub temu so prosilci za azil ostajali ob Soči in večine ni vznemiril niti alarm, da bo reka še narasla, ker gosto dežuje in so v Sloveniji odprli zapornice jezua. Po nekaj urah so jih dva karabinerja, štirje gasilci, pokrajinska odborica, filmski režiser in še nekaj prostovoljcev le prepričali, da so odšli.

Ukaz je nazadnje prišel iz Rima, z notranjega ministrstva. H goriški železniški postaji sta se pripeljala avtobusa, s katerima so sto prosilcev za azil, ki so doslej životali ob Soči, v spominskem parku ali še kje, odpeljali v Gradišče, v nekdanji center za nezakonite priseljence CIE, ki so ga pred časom že začeli uporabljati kot sprejemni center CARA. Z njimi so center napolnili do roba. Okrog štirideset beguncev je streho dobilo v dormitoriju Faidutti, za kakih dvajset pa naj bi bilo poskrbljeno v župnišču pri Madonini. »To spet ni rešitev,« trdi Ilaria Cecot: »Že jutri bo v Gorico prišlo novih 5-migrantov in tako vsak naslednji dan. Čež tri tedne bomo znova imeli sto prosilcev za azil brez strehe nad glavo.«

SLOVENIJA - Begunci Minister Erjavec ne izključuje možnosti zaptja državnih mej

LJUBLJANA - Če bo Avstrija spričo begunske krize zaprla mejo, jo mora tudi Slovenija, jer na seji odbora DZ za zunanjo politiko (OZP) menil slovenski zunanji minister Karl Erjavec. Dejal je, da je to sicer njegovo mnenje, ne stališče države in dodal, da si ne predstavlja, da bi imel Slovenija na svojem ozemlju 150.000 beguncev, kot na primer Srbija.

«Mislim, da ni druge rešitve. Če bo Avstrija okrepila nadzor na meji in jo bo Madžarska zaprla, potem mora tudi Slovenija ravnati na enak način kot Avstrija,» je dejal minister. Ocenil je, da je trenutno vprašanje, če bo sploh prišlo do te situacije, saj za zdaj ne kaže, da bo Nemčija zaradi navala beguncev zaprla svojo mejo, kar bi sprožilo podoben odziv v Avstriji. Na 2. strani

Revas: Občina Trst ne bo jamčila posojila
 Na 6. strani

V Trstu dobrodelni nakupi za revne
 Na 8. strani

Izšla je knjiga o Stadionu 1. maj
 Na 9. strani

Vsakdo ima pravico do svoje pomladi
 Na 10. strani

Zalet Sloga, kaj pravi trener Čuturič
 Na 17. strani

MAČKOLJE - Satelitska navigacija Tovornjak do jutra v vaškem klancu

5

ŠPORT - Slovenija na evropskem prvenstvu v odbojki

Prvovrstna senzacija

V četrtfinalu so igralci trenerja Gianija premagali svetovne prvake Poljake - Zdaj jih čaka Italija

VARNA - Odbojarska reprezentanca Slovenije je doslej vedno veljala za pepelko. A na letošnjem evropskem prvenstvu, ki poteka v Bolgariji in v Italiji, presenetljivo podira vse ovire. Potem ko je v osmini finala sklepnega turnirja presenetila z zmago proti Nizozemski, je včeraj v četrtfinalu poskrbela za eno največjih senzacij v zgodovini evropskih prvenstev v tem športu: po petih setih igre je premagala nič manj kot Poljake, svetovne prvake. V soboto čaka Slovence, ki jih trenira legenda italijanske odbojke Andrea Gianni (na sliki), nastop v polfinalu. V Sofiji se bodo pomerili z Italijo, ki je sinoči premagala Rusijo.

Na 16. strani

SLOVENIJA - Če se bo v begunski krizi za ta korak odločila tudi Avstrija

Erjavec ne izključuje možnosti zaprtja meje

Notranje ministrstvo je bolj previdno - Je Slovenija pripravljena zadržati migrante?

LJUBLJANA - Če bo Avstrija spričo begunske krize zaprla mejo, jo mora tudi Slovenija, je včeraj na seji odbora DZ za zunanjo politiko (OZP) menil slovenski zunanji minister Karl Erjavec. Dejal je, da je to sicer njegovo mnenje, ne stališče države in dodal, da si ne predstavlja, da bi imel Slovenija na svojem ozemlju 150.000 beguncev, kot na primer Srbija.

«Mislim, da ni druge rešitve. Če bo Avstrija okrepila nadzor na meji in jo bo Madžarska zaprla, potem mora tudi Slovenija ravnati na enak način kot Avstrija,» je dejal minister. Ocenil je, da je trenutno vprašanje, če bo sploh prišlo do te situacije, saj za zdaj ne kaže, da bo Nemčija zaradi navela beguncev zaprla svojo mejo, kar bi sprožilo podoben odziv v Avstriji.

Na Erjavčeve besede se je odzvala tudi ministrica za notranje zadeve Vesna Györkös Žnidar. Povedala je, da je to njegovo stališče, a da se zavedajo vseh tveganj, ki izhajajo iz nekontroliranih, masovnih, mešanih migracijskih tokov in kaj to lahko pomeni za nacionalno varnost. In iz tega konteksta po njenem, kakor je včeraj dejala na novinarski konferenci po seji vlade, izhaja tudi Erjavčeva izjava.

Kot pojasnjuje ministrica, bodo ob morebitnem novem migrantskem valu «uporabili vse možne ukrepe, ki so jim na razpolago». Prioriteta notranjega ministrstva in policije je namreč ohranitev učinkovitega nadzora meja in obvladovanje situacije oziroma obvladovanje vseh groženj javnemu redu in miru ter zdravju, je razložila.

Migracijske tokove na ministrstvu spremljajo ves čas. Ni izključeno, da bo veliko število migrantov potovalo čez Slovenijo, zato se na njihov prihod ves čas aktivno pripravljajo, predvsem glede zagotavljanja kapacitet, je razložila. Ker je nastopil čas neugodnih vremenskih razmer, morajo iskati nove, zidane in ogrevane namestitvene zmogljivosti, pri tem pa se bo angažirala celotna vlada, je še povedala novinarjem.

Györkös Žnidarjeva je svojim ministrskim kolegom na seji predstavila aktivnosti ob prvem begunskem valu, ki je Slovenijo zajel med 17. in 22. septembrom. V tem času je v Slovenijo vstopilo 3500 migrantov, pristojni organi pa so bili po besedah ministrice na njihov prihod zelo dobro pripravljene, «migrante so ustrezno oskrbeli,

Migranti v Grčiji, zgoraj slovenski zunanji minister Karl Erjavec

ANSA

ponudili nastanitev, izvedli ustrezne stopke in omogočili, da so svojo pot lahko čim prej nadaljevali v ciljne države.

O begunski krizi so v Ljubljani razpravljali tudi na okrogli mizi z naslovom Kaj po tem? Damir Josipovič z inštituta za narodnostna vprašanja je med drugim dejal: «V Sloveniji smo trenutno v fazi nekega čakanja. Imeli smo prvi val 4000 do 5000 ljudi, ugotovili številne pomanjkljivosti, hkrati pa tudi relativno veliko pripravljenost ljudi pomagati,» je dejal. V vmesnem času, ko pričakujemo naslednje, večje število beguncev, se zdi, da smo bolj pripravljeni,

lahko pričakujemo, da se bo določeno število ljudi ustavilo tudi v Sloveniji. Od 6000 nastanitvenih kapacitet jih je več kot pol šotrišč, kar je neprimerno za zimo, je opozoril in poudaril, da je Slovenija pred velikim izzivom, ali bo vztrajala na tem, da se beguncev čim prej znebi, ali pa jih bo poskušala tudi zadržati, kot recimo sosednja Hrvaška, ki gradi velik kemp pri Slavonskem Brodu.

«Ne gre za begunsko krizo, ampak za begunsko tragedijo. Kriza pa je vezana na nesposobnost in nezmožnost Evrope odgovoriti na tiske ljudi, ki ne potujejo v Ev-

ropo, da bi živeli bolje, ampak v prvi vrsti, da bi preživeli in to je osnovna razlika med migracijo in begunstvom, ki jo je treba upoštevati,» je prepričana Ksenija Vidmar Horvat z ljubljanske filozofske fakultete.

Kaj je ekonomski migrant in kaj begunec je dodatno pojasnil Janez Malačič z ljubljanske ekonomske fakultete. «Vsi hočejo v Nemčijo, njihova pričakovanja so ogromna in zato se mešajo ti pojmi. Brez dvoma se pri tej krizi prosilci za azil mešajo z ekonomskimi migranti,» je razložil in dodal, da bi morala migracijska politika postati del svetovne prebivalstvene politike. (STA, AK)

Cepljenje je obvezno

RIM - Odborniki za zdravstvo vseh italijanskih dežel so soglasno sklenili, da mora nov državni načrt za cepljenje vsebovati določilo o obveznem cepljenju šoloobveznih otrok. Brez cepljenje ne bodo imeli vstopa v razred, so zapisali. Ukrepi so posledica vse večjega števila staršev, ki se opredelijo proti cepljenju svojih otrok, kar je že vzbudilo alarm zdravstvenih ustanov.

ITALIJA - Zakon o istospolnih zvezah začel svojo pot

Posvojitve razdvajajo

Demokratska stranka računa na podporo G5Z in SEL, ne pa sredinskih zaveznikov

RIM - Zakon o istospolnih zvezah, ki ga je Demokratska stranka vsilila v senatno razpravo, ni ti še dobro začel svoje poti, a že povzroča polemike. Načelno se vsi strinjajo, da je treba zadevo urediti (Italija je ena redkih držav v Evropi brez ustreznega zakona), kamen spotike pa je določilo o možnosti posvojitve otroka partnerja. Vladajoča stranka ima pri tem podporo Gibanja 5 zvezd in stranke SEL, določilo pa nasprotujejo sredinski vladni partnerji, ki se bojijo, da bi zakon, če bi vseboval ohlapno besedilo, odprl pot posvojitvam preko tožb na sodiščih in tudi odprl pot izenačitvi istospolne zveze s poroko. V stranki Naprej Italija so mnenja o zakonu deljena, Severna liga pa mu nasprotuje.

Predstavniki Gibanja 5 zvez sicer obtožujejo Demokratsko stranko, da s pobudo o zakonu slepi javnost, ker je bila obravnava zakona dejansko že zamrznjena in ni jasno, kdaj se bo sploh lahko nadaljevala. Premier Renzi je sicer zakon o istospolnih zvezah uvrstil med prioritete njegovega programa. Izrazil je tudi pripravljenost, da bi s sredinskimi zavezniki našel kompromis.

Senator Quagliariello zapuša ustanovitelja NCD Alfana

Senator stranke NCD (Nova desna sredina) Gaetano Quagliariello zapuša stranko in njenega ustanovitelja Angelina Alfana. Notranji minister je torej po bivši ministrici Nunzii De Girolamo, ki je prešla oziroma se vrnila v Berlusconijevo stranko Forza Italia, v bistvu izgubil dodatnega kalibra. Quagliariello je namreč včeraj zapustil vlogo koordinatorja NCD, ker ne soglašava več s politično linijo stranke in točneje z zavezništvom med Alfanom in Renzijevo Demokratsko stranko. Po odobritvi ustavne reforme v senatu se je začela nova faza v italijanski politiki, je dejal nekdanji minister za reforme, ki je svojo odločitev utemeljil z dejstvom, da bi se moral Alfano oddaljiti od Renzija. Alfano je na Quagliariellove besede odgovoril, da je »politični saldo« NCD po dveh letih aktiven in dodal, da ne namerava zadržati nikogar v stranki. Quagliariellova odločitev je vsekakor povzročila nelagodje med senatorji NCD, ki so že tako v težavah zaradi izbire italijanske vlade, da se v parlamentu začne razprava o istospolnih zvezah.

IRAN ZDA razburja preizkus balistične rakete

WASHINGTON/TEHERAN - ZDA so se razburjeno odzvale na sporočilo Irana, da je konec tedna preizkusil novo natančno vodeno balistično raketo. V Washingtonu so prepričani, da gre za kršitev resolucije Varnostnega sveta ZN, zato so napovedali, da bodo to vprašanje sprožili v VS ZN. Kot je poudaril tiskovni predstavnik State Departmenta Mark Toner, naj VS ZN preveri, ali gre dejansko za kršitev resolucije VS ZN 1929. Tako Toner kot tiskovni predstavnik Bele hiše pa sta poudarila, da preizkus ni povezan z zgodovinskim dogovorom o iranskem jedrskem programu, ki ga je Iran julija sklenil s šestorico svetovnih velesil in ga je v torek potrdil parlament v Teheranu.

Resolucija VS ZN 1929 iz leta 2010 Iranu prepoveduje teste balističnih raket, v veljavi pa bo, dokler ne bo v veljavo stopil julijski jedrski dogovor. A tudi ko bo ta uveljavljen, bo za Iran veljal poziv, naj do osem let ne izvaja dejavnosti, ki bi lahko vodile v izdelavo jedrskega orožja.

Iranska državna televizija je v nedeljo objavila posnetke, ki naj bi prikazovali preizkus nove iranske rakete Emad. Ta bi lahko bila prvo natančno vodeno orožje, s katerim bi Iran lahko napadel Izrael.

Včeraj je medtem iranska televizija predvajala doslej še nikoli objavljene posnetke več sto metrov dolgega in deset metrov visokega podzemnega skladišča, polnega raket in raketometov, za katere Teheran trdi, da bi jih lahko uporabil, če «bodo sovražniki naredili napako».

Po besedah poveljnika letalske divizije iranske revolucionarne garde, generala Amirja Alija Hadžizadeha je po državi 500 metrov pod zemljo več tovrstnih skladišč oz. predorov.

Visoki iranski predstavniki vztrajajo, da jedrski dogovor ne bo vplival na iransko vojsko in še posebej ne na njen program balističnih raket.

Poslanci v Teheranu so večkrat zahtevali dokaze, da dogovor o jedrskem programu ne bo oslabil vojske. (STA)

EXPO 2015 - Slovenija podaja prve obračune

Prepričani so, da se bo 5 milijonska investicija prav kmalu obrestovala

Po raziskavi naj bi bilo s slovenskim pavilijonom zadovoljnih 94 od 100 obiskovalcev

Slovenski paviljon

FOTODAMI@N

MILAN - Slovenski paviljon, ki na svetovni razstavi Expo v Milanu 20. oktobra pričakuje milijontega obiskovalca, se lahko po besedah slovenske generalne komisarke za Expo Jerneje Lampret postavlja ob rob največjim - ne samo tistim po površini, ampak tudi tistim, ki so v sodelovanje na Expu vložili največ sredstev. Kot je pojasnila Lampretova, Slovenija od julija dnevno zapolnjuje zmogljivosti paviljona, se pravi sprejme okoli 7100 obiskovalcev na dan. «Bolj kot to pa je pomembno, da so obiskovalci zadovoljni,» je poudarila.

Tako naj bi po rezultatih ankete Slovenijo po obisku paviljona svojim prijateljem, družinam in znancem priporočilo 94 od 100 obiskovalcev, nekaj manj kot 86 odstotkov jo želi v bližnji prihodnosti obiskati, 82,5 odstotka anketiranih pa je dejalo, da so po obisku sprejmenili svojo zaznavo Slovenije na bolje.

Državni sekretar na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Aleš Cantarutti pa je prepričan, da kljub začetnim pomislekom v javnosti zaradi petih milijonov evrov, ki jih je Slovenija namenila za sodelovanje na svetovni razstavi, je bila odločitev pravilna - kar se je tudi dokazalo.

Po Cantaruttijevem mnenju se je Slovenija predstavila kot država, ki ima kaj ponuditi, tako v gospodarstvu kot tudi v turizmu in nasploh. Lampretova je ob tem pojasnila, da bodo učinki slovenske udeležbe na Expu znani v prihodnjih mesecih.

Enako so poudarili tudi nekateri poslovneži, ki so na Expu sodelovali s predstavitvami svojih podjetij. Direktor podjetja Duol Dušan Olaj je na primer poudaril, da so v okoli 90 delovnih dneh, ko so bili na sejmju, opravili preko 200 sestankov.

SLOVENIJA IN HRVAŠKA - Primer dobre prakse: najprej spor, nato dogovor

Skupaj zaščitili istrski pršut v EU

Slovenija je doslej

z označbami kakovosti EU registrirala 23 kmetijskih proizvodov

BRUSELJ - Slovenija in Hrvaška sta skupaj zaščitili istrski pršut v EU. Evropska komisija je istrski pršut/istrski pršut včeraj registrirala kot zaščiteno označbo porekla. To je še druga skupna zaščitena označba porekla, po poljsko-litovskem medu, ki je bil registriran leta 2012. Slovenija in Hrvaška sta doslej v EU zaščitili 23 oziroma sedem proizvodov. Vlogo za zaščito istrskega pršuta je podala Hrvaška, Slovenija ji je nasprotovala in se pritožila v Bruslju, nato pa sta se državi dogovorili o skupni zaščiti.

Poleg slovensko-hrvaškega pršuta je le še ena skupna zaščitena označba porekla - poljsko-litovski med. Štirje češko-slovaški mesni proizvodi pa so skupaj zaščiteni pod oznako tradicionalna posebnost.

Slovenija je doslej z označbami kakovosti EU - zaščiteno označbo porekla, zaščiteno geografsko označbo ali kot zajamčeno tradicionalno posebnost - registrirala 23 kmetijskih proizvodov.

Zaščiteno označbo porekla imajo poleg istrskega pršuta še piranska sol, prekmurska šunka, ekstra deviško oljčno olje Slovenske Istre, nanoški sir, kočevski gozdni med, sir tolminc, bovški sir, kraški med in mohant.

Zaščiteno geografsko označbo imajo kranjska klobasa, prleška tünka, zgor-njesavinjski želodec, šebreljski želodec, ptujski lük, kraški pršut, kraški zašink, štajersko prekmursko bučno olje, kraška panceta in slovenski med.

Kot zajamčene tradicionalne posebnosti pa so zaščitene belokranjska pogača, idrijski žlikrofi in prekmurska gibanica.

Hrvaška pa je doslej v EU poleg «istarskega pršuta» zaščitila «lički krumpir», «baranjski kuleni», «ogulinski kiseli kupus/ogulinsko kiselo zelje», «ekstra deviščansko maslinovo olje Cres», «neretvansko mandarino» in «krčki pršut» (STA).

Istrski pršut je zdaj posebnost tako Slovenije kot Hrvaške

FOTODAMJ@N

BENEČIJA - V nedeljo tradicionalni Burnjak Vabilo na prireditev z bogatim programom

BENEČIJA - Oktober je že od nekdaj mesec raznorodnih praznikov kostanja. To velja tudi za Benečijo, kjer Burnjak v Gorenjem Tarbiju v nedeljo prireja Polisportiva Tribil Superiore - Gorenj Tarbij. Pri organizaciji tradicionalnega praznika kostanja, ki ima tudi pokroviteljstvo Občine Srednje, sodelujejo vsa vaška skupnost in župnija, Kmečka zveza, Razpršeni hotel Nadiške doline (Albergo diffuso Valli del Natisone), Pro loco Nediške doline in društvi Srebrna kaplja ter Potok.

Organizatorji so pripravili bogat in zanimiv program, posebni gostje letošnjega Burnjaka pa bodo glasbeniki slovenskega ansambla Modrijani, ki bodo za veselo vzdušje poskrbeli v po-

poldanskem delu praznovanja. Sicer se bo Burnjak za ljubitelje pohodništva začel že ob 9.30 ko se bo začel sprehod po poti tihotapcev »Natrance«, ki ga pripravlja Pro loco Nediške doline. Ob 9.45 bo maša s procesijo, ob 10. uri pa bodo odprli čezmejno kmečko in obrtniško tržnico, kjer bodo ponujali domače pridelke in proizvode. Ob 14.30 bo v cerkvi koncert klasične glasbe: igral bo Janoš Jurinčič, uro kasneje pa bodo v nekdanji šoli na vrsti Modrijani. Ves dan bodo na voljo tudi domače dobrote in seveda pečen kostanj, po vasi bodo igrali beneški harmonikarji, mogoče pa si bo tudi ogledati zgodovinski muzej Balus, kjer so zbrani ostanki iz prve svetovne vojne, in

Gost letošnjega Burnjaka bo slovenski ansambel Modrijani

zasebno zbirko Elia Qualizza - Kaluta v bližnji Gnidovci. Obe zbirki sta vključeni v evropski projekt ZborZbirk, ki je imel kot cilj ovrednotenje kulturne dediščine.

Svoj tradicionalni Burnjak bo imela tudi Planinska družina Benečije, ki se je letos dogovorila za čezmejni praznik kostanja na Livku. Tudi tu se bo veselo druženje začelo s pohodom. Zbirališče je ob 8. uri na Livku, pol ure kasneje pa se bodo pohodniki odpravili po Livški zgodovinski poti skozi Sveti Peter, Perate, Avso, mimo okopov iz prve svetovne vojne pod Matajurjem vse do Jevščka, kjer si bo mogoče ogledati Nježno hišo, ki so jo uredili v okviru že omenjenega projekta ZborZbirk. Pohod bo trajal približno poldrugo uro in je primeren za vse. Ob 12. uri bo na Livku maša, nato pa bo na vrsti veselica ob kostanju, domačih jedeh in živahni glasbi ter plesu. Kot je navada na Burnjaku Planinske družine Benečije, bodo tudi tokrat prodajali sladice, ki jih bodo pripravili starši otrok, ki hodijo v špetersko dvojezično šolo. Z zbranim denarjem bodo pomagali dvojezični šoli kupiti igre za otroke in druge potrebščine. Na Livku pa bo v nedeljo na ogled tudi etnološka in umetniška razstava, predpremierno pa bodo predvajali film Moja Nediža. Ob 14.30 bo Kulturno društvo Gorenj konc iz Peratov uprizorilo komedijo „Potres v toplihah“. (NM)

SDGZ V Bruslju o projektu Transmaron

BRUSELJ - V sklopu Evropskega tedna regij in mest v priredbi Evropske Komisije - Open days (www.opendays.europa.eu), ki poteka v Bruslju, se je med dobrimi praksami na področju koriščenja sredstev čezmejnega sodelovanja, predstavilo tudi Slovensko deželno gospodarsko združenje, ki je v programskem obdobju 2007-2013 izpeljalo pomemben projekt Transmaron, katerega cilj je bil odstranitev oziroma omilitev pregrad, ki nastajajo pri čezmejnem delovanju podjetij na relaciji Italija-Slovenija.

Direktor SDGZ Andrej Šik je publici predstavil genezo in razvoj projekta, pri katerem so sodelovala najpomembnejša stanovska združenja podjetnikov v Italiji in Sloveniji ter kontrolni organi v sektorjih fiskale, mobilnosti delovne sile, varstva okolja in varstva pri delu ter varnosti prehrane-HACCP. Glede na dosežene rezultate se partnerstvo že dogovarja, da bi bilo primerno, da bi projekt Transmaron (www.transarmon-ita-slo.eu) nadgradili v novem programskem obdobju 2014-2020 s ciljem nudenja podjetjem še boljšega servisa pri njihovem vsakodnevem prehajanju državnih mej. o predstavitvi v Bruslju bomo še poročali.

LJUBLJANA - Čezmejno kmetijsko sodelovanje

Dogovor o vzpostavitvi redne izmenjave izkušenj

LJUBLJANA - V prostorih Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije so včeraj podpisali sporazum o sodelovanju med največjimi nevladnimi organizacijami kmetijstva v Sloveniji in Italiji, in sicer med Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije (KGZS), Konfederacijo kmetov Italije (CIA) in Deželno kmečko zvezo iz Trsta (DKZ).

Podpisniki dogovora, predsednik Konfederacije kmetov Italije Secondo Scanavino, predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Cvetko Zupančič in predsednik Deželne kmečke zveze Trst Franc Fabec, so se dogovorili, da bodo redno izmenjavali izkušnje in dobre prakse, usklajevali mnenja glede zakonodaje EU in obeh držav ter poglobili zavzezanje za interese kmetov v obeh državah, predvsem glede skupne kmetijske politike za obdobje 2014 - 2020.

Dogovorili so se, da bodo organizirali skupne seminarje, srečanja in posvete in spodbujali pogostejše stike med kmetijskimi organizacijami, predvsem v Furlaniji Juljski krajini. Pri tem bo pomembno po-

vezovalno vlogo imela KGZS, ki že sedaj tesno sodeluje z Deželno kmečko zvezo iz Trsta. Sporazum je tudi dobra osnova za izboljšanje gospodarskega sodelovanja med Slovenijo in omenjeno krajino, kar je pogoj za rast in razvoj obmejnih območij, piše v sporočilu KGZS.

Na sliki: podpisniki dogovora (od leve): predsednik Konfederacije kmetov Italije Secondo Scanavino, predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Cvetko Zupančič in predsednik Deželne kmečke zveze Trst Franc Fabec.

BURNJAK Kmečka zveza organizira izlet

Ob priliki nedeljskega Burnjaka bo Kmečka zveza organizirala avtobusni izlet. Cena izleta, ki vključuje potovanje z avtobusom in kosilo, je 35 €.

Zainteresirane naprošajo, da se iz organizacijskih razlogov čim prej vpišejo v uradih Kmečke zveze v Trstu in Gorici, tudi telefonsko, ob ponedeljka do petka do 13:00 ure (Trst - 040 362941, Gorica - 0481 82570).

Spored

- 7:00 - odhod avtobusa iz Boljuna, ki bo nadaljeval po tradicionalni poti (Bazovica, Opčine, Sesljan, Štivan);
- 8:45 - Gorica, parkirišče pri Rdeči hiši;
- 9:30 - ogled svetišča na Stari gori;
- 11:30 - prihod v Gorenji Tarbij - ogled razstav in sejma kostanja;
- 12:30 - kosilo v bivši šoli;
- 14:30 - koncert v vaški cerkvi;
- 15:30 - koncert ansambla »Modrijani«
- 18:00 - ogled mesta Čedad;
- 19:00 - odhod proti Trstu.

POLITIKA - Nekdanji videmski župan se vrača na sceno

Avtonomist Cecotti zavrača »Le Penovo ligo« in hvali Slovensko skupnost

VIDEM - Zamisel o tržaški mestni občini in rimski poskusi za zmanjšanje števila dežel so v Furlaniji spet spodbudili soočenje o odnosih s Trstom in o furlanski avtonomiji. Na politično sceno se tudi po zaslugi dnevnika Messaggero Veneto vrača Sergio Cecotti, prepričan avtonomist in federalist, sicer bivši zastopnik Severne lige, predsednik Dežele in videmski župan (z levo sredino). Cecotti, ki ima za seboj dolgo politično in upravno korenino, je prepričan, da je Renzijeva vlada sovražno razpoložena do avtonomnih dežel in da bi morebitna mestna Občina Trst pomenila začetek konca Furlanije-Juljske krajine.

Cecottiju se je kot sopotnica pri oblikovanju t.i. ozemeljske koalicije za zaščito Dežele ponudila Severna liga, ki je izkazala pripravljenost za pomoč pri zbiranju podpisov za referendum za odcepitev Furlanije od Trsta. Liga se je pri tem izpostavila na najvišji ravni, in to z Massimilianom Fedrigo, ki ni le tržaški poslanec, temveč tudi vodja ligaške poslanske skupine. Matteo Salvini Fedrigo že vidi kot kandidata za predsednika Dežele na volitvah leta 2018.

Cecotti v Messaggeru Venetu zavrača sodelovanje s Severno ligo, ki se po njegovem na evropski ravni preveč druži s francosko skrajno desničarsko stranko Front National in z njeno voditeljico Marine Le Pen. Bivši videmski župan ni naklonjen niti večinskemu »evropskemu močvirju«, ki ga pooseblja zavezništvo med evropskimi socialisti, liberalci in Ljudsko stranko. Rešitev Cecotti vidi v stališčih Alexa Salmonda (vodja škotskih nacionalistov) in v usmeritvi Svobodnega evropskega zavezništva (vključuje tudi stranke nekaterih narodnih in jezikovnih manjšin) ter evropskega zelenega gibanja. »V naši deželi takšno politiko pooseblja Slovenska skupnost,« ocenjuje pisec.

Prepričan je, da bodo »stranke sedanjega sistema« (socialisti, Ljudska

stranka in liberalci) na evropskih volitvah kmalu izgubile absolutno večino, z izjemo Nemčije, kjer te stranke še presegajo 70 odstotkov volilnega konsenza. Po Cecottijevem mnenju je treba ošibiti nacionalne države in okrepiti idejo združene in svobodne Evrope, ki naj temelji na federalizmu. S časom se bo treba spričo krize tradicionalnega strankarskega sistema odločiti med Le Penovo in Salmondom, drugih poti ne bo. »Kdor bo izbral Le Penovo, bo izbral evropsko tragedijo,« je trdno prepričan Cecotti.

Prihodnost Furlanije-Juljske krajine vidi v močnih in dobro organiziranih ozemeljskih avtonomijah. »Če se bo nastajajoče gibanje lokalnih avtonomij sploh kdaj prelevilo v volilno zavezništvo, potem imejmo pred sabo zgled Slovenske skupnosti, ki je ne moremo pustiti samo z odgovornostjo, da drži »in man la bandiera da li novitas«

Marine Le Pen

Sergio Cecotti

ARHIV PD

(zastava novosti v furlanščini),« sklene Cecotti svoj komentar v Messaggeru Venetu.

Njegova stališča so nedvomno razveselila Igorja Gabrovca, ki je nekaj dni po izvolitvi za deželnega tajnika SSK v Primorskem dnevniku namignil na možnost volilnega sodelovanja slovenske stranke s furlanskimi avtonomisti. Imamo torej že na obzorju novo zavezništvo Cecotti-Gabrovca?

S.T.

PARENZANA Ob trasi vadbene postaje

IZOLA - V okviru čezmejnega projekta Parenzana Magic so v izolski občini začeli ob trasi Parenzane postavljati vadbene postaje. Te so primerne za vse generacije in namenjene vsem željnim rekreacije in gibanja. Trasa nekdanje ozkotirne železnice, ki je nekoč povezovala Trst in Poreč, bo tako postala še bolj privlačna za športnike. V sklopu operacije Pot zdravja in prijateljstva - Parenzana Magic, ki je delno sofinancirana iz Operativnega programa Slovenija-Hrvaška 2007-2013, je predvidenih skupno sedem vadbeneh postaj, od tega dve v piranski občini in dve v sosednji Hrvaški, kar tri postaje pa bodo na ozemlju Občine Izola.

Postaja ob t. i. pit stopu v Dobravi je že nared in ima postavljene vse predvidene elemente, v pripravi pa sta še vadbene postaji v Jagodju in Livadah, je za STA pojasnila Luca Stančič Kodarin iz županovega kabineta.

Vse postaje se nahajajo ob trasi Parenzane in bodo opremljene z informacijskimi tablam, ki bodo vsebovala tudi navodila ter osnovne usmeritve za vaje.

Vadbene postaje so zasnovali na koprskem Inštitutu za kineziološke raziskave in so primerne za vse generacije. »To je bila tudi glavna usmeritev, da lahko na njih vadijo tako mladi kot starejši« oziroma vsi, ki si želijo rekreacije in gibanja, je dodala Stančič Kodarino.

Investicija v vadbene postaje na območju Izole je bila vredna dobrih 31.000 evrov, izvajalec pa je bila družba Kreativni aluminij.

Sicer pa k popularizaciji Parenzane v športne in turistične namene prispevajo tudi različne prireditve. Po njej poteka npr. tekaški Istrski maraton, spodbuja pa se tudi kolesarjenje. Po trasi Parenzane tako deloma poteka tudi kolesarski Maraton po kantinah Slovenske Istre, je še spomnila sogovornica.

Parenzana je bila 123 kilometrov dolga ozkotirna železniška proga, ki je povezovala 33 istrskih krajev od Trsta do Poreča. Proga je delovala od 1.

aprila 1902 do 31. avgusta 1935. Danes je po trasi nekdanje železnice speljana priljubljena pot, namenjena kolesarjem, pohodnikom in tekačem. (STA)

Massimiliano Fedrigo

FOTODAMJ@N

Igor Gabrovca

FOTODAMJ@N

Posebni statut in civilna zaščita

VIDEM - V senatu odobrena ustavna reforma zbuja v Furlaniji veliko preplaha. Pod udarom je določilo, ki predvideva revizijo statuta med državo in Deželo, pri čemer del politike napoveduje, da je to v bistvu napoved o ukinitvi dežel s posebnim statutom, drugi, kot na primer predsednik deželne sveta FJK Franco Iacop, pa vidi v tem možnost za njegovo utrditev. Po njegovem mnenju 116. člen prenovljene ustave uvaja tudi možnost za pridobitev novih kompetenc.

Bolj skrb zbujaajoče pa je namera reforme, da deželam odvzame pristojnosti glede civilne zaščite. in jo podredi centralni oblasti. Predsednik videmske pokrajine Pietro Fontanini je zelo kritičen. »Civilna zaščita se je dobesedno rodila v Furlaniji, kot množičen odgovor na katastrofalen potres (leta 1976, op.ur.), tu je zrasla in postala referenčna točka za državni sistem civilne zaščite,« je po udaril Fontanini, za katerega zagotovila, da bo dosedanja raven civilne zaščite ostala neokrnjena, niso dovolj prepričljiva.

KOROŠKA - Izbor televizija ORF Slovenske Sele »najlepši kraj« tudi v Avstriji?

CELOVEC - Pri izboru koroškega predstavnika akcije Avstrijske radiotelevizije ORF »9 Plätze 9 Schätze« (9 krajev, 9 zakladov) – so zmagale Sele, občina z največjim deležem Slovencev na Koroškem. Slikovita gorska vas pod Košuto ob meji s Slovenijo je prejela največ glasov pri glasovanju po telefonu. Slovenska občina s svojimi okoli 600 prebivalci ima zdaj možnost, da postane celo najlepši kraj v Avstriji. V okviru večerne televizijske oddaje v živo, ki jo bo nacionalna televizija oddajala 24. oktobra na svoji drugi mreži, bodo Sele zastopale de-

želo Koroško in se ob tekmech iz ostalih osmih zveznih dežel potegovale za naziv »najlepši kraj« v Avstriji. (il).

KOROŠKA - Slovenska manjšina

Sistemsko financiranje rešitev za obstoj skupnega tednika Novice

Politične organizacije Slovencev hočejo več denarja iz Avstrije prek zakona o pospeševanju medijev

CELOVEC – Po političnem kompromisu o postavitvi dvojezičnih krajevnih napisov in sistemski rešitvi za slovensko glasbeno šolo sta trenutno najbolj pereči temi za slovensko manjšino na Koroškem zagotovitev obstoja skupnega tednika »Novice« ter reforma koroške deželne ustave, v kateri naj bi bili končno imensko navedeni tudi koroški Slovenci. Obstoj skupnega tednika, katerega lastnika sta NSKS in ZSO in ki se je znašel v hudih finančnih težavah, naj bi zagotovil spremenjen avstrijski zakon o pospeševanju medijev, v zvezi z novo koroško deželno ustavo pa vse kaže, da bodo koroški Slovenci le upoštevani. Odprto je le v kakšni obliki. O težkem finančnem položaju leta 2003 ustanovljenega skupnega tednika »Novice« (časopis je nastal po ukinitvi Slovenskega vestnika in Našega tednika) sta te dni (ločeno) obravnavali odbori Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) in Zveze slovenskih organizacij (ZSO). Upravni odbor ZSO je podprl koncept, ki naj bi zagotovil obstoj tednika »Novice«. ZSO pri tem zahteva sistemske rešitve, ki jo bi omogočila sprememba avstrijskega zakona o pospeševanju medijev. Do rešitve pa naj skupen časopis izhajal v manjšem obsegu, je dejal predsednik ZSO Mar-

jan Sturm, ki je tudi eden od poslovodij družbe SloMedia. Drugi poslovodja je poslujoči podpredsednik NSKS Nanti Olip.

Za sistemske rešitve, ki bi zagotovila dolgoročni obstoj »Novice«, se je izrekel tudi Zbor narodnih predstavnikov (ZNP) Narodnega sveta koroških Slovencev. Predsednica ZNP NSKS Sonja Kert-Wakounig je po seji najvišjega organa te krovne organizacije tu-

di izrazila pričakovanje, da bo Republika Avstrija končno prevzela svoj del odgovornosti. V vrstah slovenske narodne skupnosti pa predlaga sestanek vseh političnih organizacij koroških Slovencev in širših gremijev, na katerem naj bi skupno preverili in naposled odločili o najboljšem predlogu. Te naj bi pripravili v predhodnih manjših skupinah.

Ivan Lukan

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

TERAN - Pogovor s pokrajinskim odbornikom za kmetijstvo Igorjem Dolencem

»Manjšina je manjšina, ekonomija je ekonomija«

Vprašanje terana oziroma ustanovitve čezmejnne blagovne znamke je v zadnjih dneh postalo izrazito aktualno, čeprav je najbrž jasno, da bo to zelo težko izvedljivo. Politika in javne institucije so sicer zagotovile, da bodo proučile vse poti, nekateri pa poudarjajo, da je po toči zvoniti prepozno.

Zadeva je namreč sila komplicirana, a nekaj je jasno: Sloveniji ni kaj očitati, saj je opravila svojo dolžnost in zaščitila lastne proizvajalce, je povedal včeraj pokrajinski odbornik za kmetijstvo Igor Dolenc, ki je bil več let tudi član deželne komisije za kmetijstvo. Kaj pa zdaj? Dolenc je na to vprašanje odgovoril, da se je potrebno prej vprašati, »ali so naši kaj storili, da bi zaščitili naše vinogradnike«. Dolejš je bilo milo povedano nekaj površnosti, je nadaljeval in dodal, da ne soglaš s tistimi, ki napadajo Slovenijo. Problem je vsekakor v naši miselnosti, je nadaljeval Dolenc in vprašal »ali so naši ukrepali, ko so izvedeli, da se kuha ta mineštra«.

Ko se v Evropi kregata dve državi, je logično, da to zadeva tudi druge države, je ugotovil Dolenc: kar se torej odloči glede nekega proizvoda na evropski ravni, bo naposled veljalo tudi za ostale članice EU. Italija je torej samo opozorila na stanje, se pravi da se lahko ime terana uporablja samo na območju, ki ga predvideva rezultat spora. Vprašanje je zdaj v tem, ali so se bili naši proizvajalci predhodno obrnili na Rim, je dodal Dolenc, kajti edino države se lahko o tem pogovarjajo. »Bojim se, da naši niso šli v Rim,« je dodal Dolenc. »Problem je pač v tem, da prevladuje v slovenski manjšini vselej vtis, da je tujek v italijanski državi. Toda naši vinogradniki proizvajajo v Italiji. Namesto, da se samo pritožujejo v Ljubljani, bi se morali torej obnem posluževati vseh instrumentov, ki so na razpolago in jih ponuja italijanska država. Kajti manjšina je manjšina, gospodarstvo je gospodarstvo,« je še dejal Dolenc.

Kaj se torej obeta? Če ima Slovenija dobro voljo, da odpre ali bolje povedano pripre vrata na Krasu, bo stvar še bolj komplicirana, ker bo lahko prišla skozi to odprtino tudi Hrvaška.

A.G.

IGOR DOLENC

PRAPROT - Vinogradnik Danilo Lupinc o vinski aferi

»Nihče se ni zanimal«

Pred dobrimi tridesetimi leti je bil v italijanski komisiji, ki je teran zaščitila z oznako DOC

Danilo Lupinc je v 70. letih med prvimi stekleničil teran, leta 1978 pa je bil skupaj z Antonom Boletom član italijanske komisije, ki je začela pripravljati pravilnik in leta 1982 z objavo v uradnem listu na državni ravni registrirala naziv Teran z zaščitno oznako DOC. Tudi zaradi tega doživlja vso »vinsko afero« zelo čustveno, saj je takrat v zaščito te sorte vložil veliko dela in truda. Praprovski vinar pa kljub temu ni izgubil smisla za humor.

Pred meseci ste prvi opozorili na nevarnost, da bi slovenski vinarji v Italiji lahko postali »stranske žrtve« slovensko-hrvaškega spora.

Takrat sem hotel opozoriti deželno upravo in naše predstavnike. Nihče ni vedel ničesar o tem problemu, kar je zanimivo. Pismo, ki ste ga objavili, je bilo pač nekakšno opozorilo.

Ali se je kdo odzval?

Ne. Edino vi na Primorskem dnevniku ste pisali o tem, pa še tam ... Edi Bukavec je v tistem članku nekako zatrjeval, da ne bo težav. Potem se je izkazalo, da je resnica drugačna. Zdej jaz ne vem, kdo je to sprožil in kaj se bo zgodilo ... Pravkar sem bral, da so Slovenci in Hrvatje skupaj zaščitili pršut, to je torej mogoče ...

Oboji so zaščitili istrski pršut, medtem ko se v našem primeru prepirajo zaradi kraškega in istrskega terana.

Aha, to je torej druga zgodba. Glede terana menim, da ga ni toliko in ne prinaša takih dobičkov, zato je bilo vse to, kar se dogaja okoli tega vina, morda nepotrebno. Lahko bi se zmenili drugače. Nihče se ne bi vtikal in vsi bi prodajali naprej. Ne verjamem, da bodo Hrvatje zdaj kupovali slovenski teran, da bi ga prodajali v svojih restavracijah.

Ali menite, da je za morebitno čezmejno zaščito terana zdaj že prepozno?

Glede na izjavo slovenske državne sekretarke Tanje Strniša kaže, da je postopek skoraj neizvedljiv. Če ena članica temu nasprotuje – in Hrvaška bo gotovo nasprotovala – vse odpade. Če je tako, nima niti smisla začeti s postopkom. Kljub temu pa obnem berem,

DANILO LUPINC

da so na Deželi optimisti in da se bo izšlo: upajmo.

Očitno ni nihče pomislil na to, ko je Slovenija pred leti zaščitila teran.

Na ministrstvu v Ljubljani so gotovo vedeli, kakšno je stanje. To, kar se te dni govori o medsebojnem sodelovanju, ne drži povsem, ker so na slovenski strani marsikaj držali zase. Ni vse res. Slovenski minister ni nikdar javno izjavil, da tudi mi na tej strani proizvajamo teran. Dvomi pa, da bodo s tem nazivom prodajali teran po vsem svetu: V ZDA ga ne poznajo, a niti v Beogradu in Rimu se nihče ne izmisli, da bo pil teran.

Torej ne verjamete, da se bo problem rešil?

Ne vem. Bruseljske birokrate zadeva najbrž ne zanima, a vseeno upam, da se bo vprašanje rešilo.

Kaj svetujete politikom in organizacijam, ki se pogajajo?

Nasvetov ne bi dajal, ker oni bolje vedo, kako to gre. Ne vem, zakaj so doslej molčali. Predsednik SKGZ z zadevo ni bil seznanjen, čeprav redno hodi na srečanja v Ljubljano, poslanka v Rimu prav tako ne. Pokazalo pa se je, da razne organizacije mogoče niso potrebne, če o teh zadevah nič ne vedo ali jih ne zanimajo.

Za dobro voljo: pred intervjujem ste v šali omenili »japonsko rešitev« ...

(Smeh) V zgodbo se lahko vmeša še vplivna četrta država, to je Japonska, ki se lahko vsemu temu zoperstavi, ker mora zaščititi svoj teran oz. terrano, in sicer tistega znamke Nissan.

Aljoša Fonda

TERAN - Pogovori
V Bruslju
o čezmejni
zaščiti vina

ISABELLA
DE MONTE

Deželni odbornik za kmetijstvo Cristiano Shaurli se je včeraj v Bruslju sestel s predsednikom komisije za kmetijstvo in podeželski razvoj Paolom De Castrom. Srečanja, na katerem so poglobili vprašanje terana, se je udeležila tudi evropska poslanka DS Isabella De Monte. De Castro je izrazil prepričanje, da je zamisel o ustanovitvi čezmejnega terana izvedljiva in da bi to bil važen znak za EU. Sicer je bivši italijanski kmetijski minister poudaril, da je potrebno to vprašanje rešiti v Evropi, začeti s Evropsko komisijo, pri tem pa morajo sodelovati tudi kraški vinogradniki z obeh strani meje.

Srečanje o nacionalizmu in
solidarnosti včeraj in danes

V okviru številnih pobud, prirejenih v zadnjih letih v spomin na Eleno Madrussani in na njena prizadevanja na področju politike mednarodne solidarnosti, je Zveza za Kras sindikata upokoencev SPI-CGIL v Trstu v maju priredila potovanje v Bosno po krajih, v katerih je SPI-CGIL deloval v povojnem obdobju za časa bivše Jugoslavije. Potovanje Po sledih solidarnosti je vodilo skozi kraje, kjer vojna, poboji, etnična čiščenja in verski spori so povzročili revščino, lakoto, strah in trpljenje. Namen potovanja je bilo ohranjanje spomina in so se ga udeležile osebe, ki niso nikoli bile v tistih krajih. Udeleženci so imeli priložnost spoznati krutost vojne in prisluhniti tistim, ki so jo doživeli osebno, ki še občutijo posledice in ki trpijo zaradi še ne zacelenih ran, upajo v boljšo prihodnost in jih skrbi, da bi se tako trpljenje ponovilo.

Z željo, da bi se še naprej zavzemali za solidarnost do narodov, ki trpijo zaradi vojne, in nadaljevali s pobudami aktivne solidarnosti z vrednotenjem doživetih izkušenj v zgodovinskem obdobju velikih migracij, ki spreminjajo mednarodne politične odnose in sklicujejo k delu za vzpostavitev nove politike sprejemanja in solidarnosti, se bodo organizatorji in vsi, ki jih zanima sodelovati, srečali ob 17.45 v Kamnarski hiši Igo Gruđen v Nabrežini. Srečanja se bodo udeležili Luisa Lia v imenu SPI-CGIL Kras, odgovorni za mednarodne zadeve pri sindikatu upokoencev SPI CGIL Trst Luciano Del Rosso, članica skupine prostovoljcev Gruppo Volontari Duino-Santacroce Maria Grazia Villi in devinsko-nabrežinski podžupan Massimo Veronese. Na srečanju bo na temo Nacionalizem in solidarnost v preteklosti in sedanjosti predavala sociologinja Melita Richter s tržaške univerze.

Družba TMT najboljši
letošnji terminalist

Družba TMT, ki upravlja terminal za kontejnerje v tržaškem pristanišču, je prejela nagrado za najboljšega terminalista v Italiji v letu 2015. Nagrado so podelili na srečanju v Ravenni, med utemeljitvami pa so poleg učinkovitih pristaniških storitev omenili tudi pomembne železniške zveze med pristaniščem in Italijo oziroma drugimi državami.

MAČKOLJE - Poljski tovornjakar zapeljal v ozko cesto

Blokiran sredi vasi

Vso noč so gasilci z žerjavom umikali večji tovornjak s priklopnikom - Krivdo pripisal GPS navodilom

Okrog polnoči in pol je na vrata družine Berger v Mačkoljah pozvonil sosed Rafael Cavarra. »Opozoril nas je, da je nek večji tovornjak s priklopnikom zapeljal v našo ozko cesto in ostal blokiran med hišami,« nam je povedala Sara Crevatin. Namenjen je bil v Slovenijo, na Fernetiče - tako Cavarra - in baje so ga v mačkoljansko ozko ulico usmerila GPS navodila, »vsaj tako je poljski voznik zatrjeval karabinjerjem, ki so prihiteli v vas.« Zanimivo je, da je na cesti pod cerkvijo v središču vasi postavljen viden cestni znak, ki voznike opozarja, da je pot ozka in torej, da vozila s prekomerno višino oziroma širino ne morejo, pravzaprav ne smejo mimo. »Očitno je moški znak povsem spregledal, saj je s tovornjakom rinil dalje,« je povedala Sara.

Da bi se rešil iz zagate, je voznik skušal zapeljati vzvratno, pa mu ni uspelo; dejansko je bilo nemogoče, saj bi za to potreboval večji lok za manever, ki ga v ozki ulici ni bilo. »Naprej je zapeljal še malo naprej, potem spet nazaj, pa se ni dalo, samo še večjo škodo je na-

redil,« nam je povedal Rafael, ki mu je tovornjak podrl del zidu okrog dvorišča.

Karabinjerji so po pregledu dokumentov poljskemu vozniku (letnik 1961) odredili tudi alkotest, ki pa je pokazal, da moški sploh ni bil vinjen. »Krivdo je namreč pripisoval samo GPS sistemu. Tako smo razumeli od tega, kar je moški ponavljal,« je povedala Crevatinova. Medtem so se v Mačkolje pripeljali tudi gasilci z vozilom z vgrajenim hidravličnim žerjavom. Najprej so umaknili priklopnik, pozneje pa je bil na vrsti še tovornjak.

Vse do 6. ure zjutraj ni bilo miru. Šele takrat so gasilci zaključili z odstranjevanjem tovornjaka s ceste. Pri družinah Cavarra in Berger se ni dalo spati zaradi velikega hrupa. »Kuhali smo kavo in spremljali dogajanje,« je dodala Sara in ugotavljala, da je tovornjak med manevrom uničil del njene železne ograje. Pa tudi zidove njenih hiš je hudo poškodoval ... Cesta pod cerkvijo je zdaj zaprta za promet zaradi nezavarovanega zidu. (sas)

OBČINA TRST - Župan Cosolini zavrnil predlog občinskih svetnikov

Revas: delavci brez sklada 260.000 evrov

Občina Trst ne bo ponudila jamstva za bančno posojilo 260.000 evrov, ki bi krilo prihodnjo plačo delavcev in delavk Revasa.

Možnost, da bi delavci in delavke, ki ne prejema plač že štiri mesece, malo zadihali, je torej izgubila vsako podlago, čeprav so to predlagali vodje političnih skupin v tržaškem občinskem svetu po srečanju s sindikalnimi predstavniki zaposlenih, ki je bilo prejšnji teden. Na njem so se načelniki skupin seznanili z dogajanjem, končna ugotovitev pa je bila, da bo Občina Trst v kratkem zagotovila osnovna finančna sredstva 131 zaposlenim v podjetju Revas, zadevo pa naj bi formalno zapečatili včeraj popoldne na srečanju med tržaškim županom Robertom Cosolinijem ter predstavniki panožnih sindikatov Fiom-Cgil, Fim-Cisl in Uilm-Uil ter enotnega sindikalnega predstavništva Rsu. Vendar se to ni zgodilo.

Cosolini je namreč zavrnil predlog, rekoč da ni izvedljiv, je po srečanju povedal predstavnik Fioma Sasha Co-

Protest delavcev Revasa pred tržaškim županstvom

FOTODAMI@N

lautti. Župan naj bi tudi dodal, da Občina Trst ni nikdar nudila jamstev za posojila, čeprav so bili tako občinski svetniki kot sindikati prepričani, da je zadeva drugačna. Nekdo se torej moti.

Župan je vsekakor ponudil svojo pomoč. Po eni strani bo posredoval pri družbi Acegas-Aps glede delavcev, ki

imajo težave s plačevanjem računov. Po drugi namerava pritisniti na deželno vlado glede predumov na račun denarja izredne dopolnilne blagajne, ki ga uslužbenci ne bodo prejeli pred januarjem-februarjem leta 2016. Jamstvo nudi v tem primeru pokojninski zavod Inps.

A.G.

HIPODROM - V torek pozno popoldne

Težke posledice konjske dirke: konj poginil, voznika poškodovana

Torkova dirka s konjskimi vpregami v tržaškem hipodromu se je slabo končala, saj je v nesreči poginil konj, dva voznika pa sta se poškodovala. Pozno popoldne je bila na sporedu zadnja dnevna dirka Tris nazionale, ki ji je prisostvovalo nekaj tisoč gledalcev. Že na prvem ovinku, dvesto metrov po startu, pa je prišlo do nesreče, katere se bodo ljubitelji tega športa še nekaj časa zapomnili: konja Ontheroad Again, za katerim je sedel Luca Talpo, je po poročanju spletnega Piccola zaneslo v levo, kjer se je zaletel v konja Spirit Pizz, ta pa je padel in njegovega voznika, Roberta Scuoppa, je odbilo v zrak. Ostali konji so moškega pohodili, padel je še Alessandro Fonte (prvega so prepeljali v katarsko bolnišnico, drugi se je sam vrnil domov v Padovo). Prestrašeni konji so začeli tekati v različne smeri, Spirit Pizz pa je po novem trčenju poginil.

Motorno olje in nafta na tržaških ulicah

Pri Svetem Jakobu se je iz avtobusa podjetja Trieste Trasporti izlilo motorno olje

FOTODAMI@N

Včeraj so imeli tržaški lokalni policisti ogromno dela z motornim oljem in nafto, ki sta se razlila po cestišču: olje mestnega avtobusa pri Svetem Jakobu (med glavnim trgom in Pončansko ulico), nafta osebnega av-

tomobila pa na mestnem nabrežju. Glavno šentjakobsko ulico so ob 14. uri za dalj časa zaprli za promet, dokler cestišče ni bilo očiščeno, na pomoč je »priskočil« dež.

GIBANJE 5 ZVEZD Paola Sabia predstavila svoj program

Ukinitve potrate denarja v vseh javnih sektorjih, posploševanje birokratskih postopkov, spodbujanje transparentnosti v vseh javnih postopkih, boj proti brezposelnosti, razvoj kulturnega turizma in prizadevanje za rast »zdravega« pristanišča so glavne točke volilnega programa Paole Sabine Sabia, ene od županskih kandidatov Gibanja 5 zvezd (drugi je vodja svetniške skupine G5Z v tržaškem občinskem svetu Paolo Menis, ki je ustanovil svoj Projekt Trst 5 zvezd). Paola Sabia je predstavila svoj program v okviru skupine Beppe Grillo Trieste, zanj pa so bili potrebni eno leto trdega dela, mnoga soočanja z občani in številna javna srečanja. Predstavitve programa se je udeležil tudi tržaški občinski svetnik G5Z Stefano Patuanelli, ki je vselej podpiral njeno kandidaturo.

KVESTURA Po množičnem pretepu zaprli lokal

Policisti so pred nekaj nočmi obiskali lokal Plated coffee & Lounge bar v Ulici Caduti sul lavoro, ker je tam izbruhnil velik pretep, v katerem je po navedbah kvesture sodelovalo okrog trideset ljudi. Vpleteni so bili v glavnem Južnoameričani. Policisti so s težavo prekinili nasilno obračunavanje, zaradi velika števila udeležencev in njihove agresivnosti pa jim ni uspelo identificirati vseh.

Pač pa se s posledicami pretepa sooča upravitelj lokala, ki je bil v preteklosti že prizorišče podobnih nasilnih spopadov. Policija je večkrat obiskala nočni bar, avgusta pa ga je Kvestura zaradi pretepa že zaprla za teden dni. Tokrat je kazen še hujša, lokala ne bodo smeli odpreti celih petnajst dni. V upanju, da se bodo napetosti polegale.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 15. oktobra 2015

TEREZIJA

Sonce vzide ob 7.21 in zatone ob 18.21 - Dolžina dneva 11.00 - Luna vzide ob 9.29 in zatone ob 19.52.

Jutri, PETEK, 16. oktobra 2015

JADVIGA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17,7 stopinje C, zračni tlak 1006,1 mb ustaljen, vlaga 91-odstotna, veter 7 km na uro severovzhodnik, nebo oblačno s padavinami, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,2 stopinje C.

Šolske vesti

SLOVIK - »Dan odprtih glav«: začetek novega študijskega leta, podelitev diplom lanskim dijakom in študentom ter srečanje s tremi uspešnimi strokovnjaki, ki so se iz Italije preselili v Slovenijo in se odlično naučili slovenščine, jezikoslovko in managerko Mario Anselmi, fizikom Giovannijem de Ninnom in odvjetnikom Luigijem Varanellijem. V soboto, 17. oktobra, ob 11.00 v Avditoriju slovenskega šolskega centra v Gorici, Ul. Puccini 14. Odprto za javnost, vstop prost.

Lekarne

Do nedelje, 18. oktobra 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Ginnastica 39/A - 040 764943, trg Valmaura 11 - 040 812308, Opčine - Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Ginnastica 39/A, trg Valmaura 11, Šentjakobski trg 1, Opčine - Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Šentjakobski trg 1 - 040 639749.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.15, 20.10, 22.00 »Hotel Transylvania 2«.

ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »The Lobster«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.30 »Marguerite«; 20.00, 21.45 »J'ai Tue' ma Mere«.

FELLINI - 16.00, 19.40 »La vita è facile ad occhi chiusi«; 17.50, 21.30 »Janis«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »Padri e figlie«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.45, 17.45, 20.00, 22.00 »Woman in Gold«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.45, 17.50, 19.50, 22.00 »Lo stagista inaspettato«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.00 »Everest«; 20.40 »Everest 3D«; 18.30, 21.00 »Legenda«; 16.10, 20.50 »Marsovec«; 20.00 »Marsovec 3D«; 16.00, 20.20 »Nerazumen človek«; 15.50 »Pan: Potovanje v deželo Nije«; 17.45 »Pan: Potovanje v deželo Nije 3D«; 16.20 »Pot do slave«; 18.10 »Pot do slave 3D«; 16.45 »Rabbit«; 16.00, 19.00 »Utrip ljubezni«; 18.45, 21.10 »Škrlatni vrh«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00 »Popoln dan«.

NAZIONALE - 16.30, 18.45, 21.15 »Suburra«; 16.40, 18.30, 20.30 »Inside Out«; 16.30, 18.45, 21.15 »Maze Runner - La fuga«; 16.30, 21.15 »Sopravvissuto - The Martian«; 18.45, 22.00 »Black Mass«; 16.30, 20.00, 22.10 »Fuck you, prof!«; 18.20 »Poli opposti«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 19.00, 21.00 »The Reflektor Tapes - Arcade Fire«; 16.10, 18.00, 18.55, 21.00, 21.40 »Suburra«; 16.30, 19.00, 21.30 »Lo stagista inaspettato«; 16.25, 19.05, 21.45 »Maze Runner - La fuga«; 16.20, 18.15, 20.10 »Hotel Transylvania 2«; 16.20 »Black Mass«; 16.30, 18.40 »Inside Out«; 22.05 »Sopravvissuto - The Martian«; 16.00 »Poli opposti«; 21.15 »Padri e figlie«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.00, 17.45, 20.00 »Hotel Transylvania 2«; 21.45 »Black Mass«; Dvorana 2: 17.20, 19.50, 22.15 »Maze Runner - La fuga«; Dvorana 3: 17.50, 19.50 »Fuck you, prof!«; 21.50 »Sopravvissuto - The Martian«; Dvorana 4: 16.00 »Inside Out«; 17.45, 20.00, 22.15 »Lo stagista inaspettato«; Dvorana 5: 17.00, 19.45, 22.15 »Suburra«.

OBČINA TRST - Humanitarna akcija La spesa SOSpesa

En evro solidarnosti

V supermarketu lahko vsakdo pomaga družinam v stiski - V Trstu je slednjih veliko

Tudi v tržaški občini beležijo vse več proslincev socialne pomoči, saj številne družine večino mesečnih prihodkov namenijo plačevanju položnic, za hrano pa ostane bore malo. V teh zahtevnih časih lahko stisko vsaj malo olajšamo s skupnimi močmi. S tem namenom so pripravili humanitarno pobudo, v okviru katere bodo spodbujali vse, ki lahko pomagajo tistim, ki pomoč potrebujejo. V okviru projekta z imenom La spesa SOSpesa, ki ga je zasnoval deželni center za prostovoljne storitve v sodelovanju z občinskim odborštvom za socialne zadeve, tržaško prefekturo in zadrugami CoopNordest, bodo stranke enajstih supermarketov v tržaški pokrajini vabili, naj na blagajni darujejo en evro. Z zbranimi sredstvi bodo družinam v stiski omogočili družinski nakup v enem od supermarketov.

Podrobnosti humanitarne akcije so na sedežu Občine Trst včeraj predstavile občinska odbornica za socialne zadeve Laura Famulari, prefektinja Francesca Adelaide Garufi in članice prostovoljnega združenja. Famularijeva je opozorila, da na robu revščine živi veliko tržaških družin. Vse večja stiska tržaških družin je bila povod za pristop k projektu, katerega realizacija je bila zaradi birokratskega sistema zelo zapletena, a na koncu je pobudnikom uspelo najti ustrezno rešitev. Francesca Macuz, ena od idejnih snovateljic projekta, je poudarila, da so o tej akciji začeli resno govoriti že lani poleti in da so

potrebovali kar nekaj časa za ureditev vseh zadev. Opozorila je, da humanitarna akcija ni časovno omejena, kar pomeni, da bodo socialno ogroženim družinam zagotavljali pomoč kar nekaj časa. Seznam družin v stiski bo posredovala Občina Trst, člani deželnega združenja prostovoljcev pa bodo spremljali donacije v vseh supermarketih. Vsako soboto od 17. od 19. ure bodo s se-

znama določene družine lahko opravile družinski nakup v enem od supermarketov, so razložili na predstavitvi. Humanitarni delavci so z veseljem sporočili, da je bil odziv Tržčanov že v preteklih dneh nad pričakovanji, saj so v enem od supermarketov v centru mesta zbrali kar veliko sredstev, s katerimi si bodo prve družine lahko pomagale že to soboto. (sč)

PLATFORMA MYFOOD - Restavracija Suban

Hrana - ključ za izbiro gostilne

Se vam je že kdaj zgodilo, da bi iskali restavracijo na podlagi njene kulinarne ponudbe, kot je lahko biološko pridelana hrana, veganska ali vegetarijanska hrana ali hrana pripravljena z lokalnimi kmetijskimi proizvodi? Najbrž ste takrat zasledili restavracije zlasti na podlagi ocen, ki jih stranke zabeležijo na straneh TripAdvisor ali Foursquare na primer, popolnega vpogleda v jedilnik oz. v njegove sestavine pa niste zasledili nikjer. Spin off podjetje Okkam, ki deluje v okviru Univerze v Trentu in Fundacije Bruno Kessler, si je pred letom dni zamislilo inovativno spletno platformo poimenovano Myfood (Moj hrana), ki omogoča spletno objavljanje poglobljenih jedilnikov restavracij, gostiln, barov in picerij.

»Gre za hiter pregled koristnih informacij za uporabnike, se pravi stranke, ki bi rade segle po določeni hrani,« je na včerajšnji predstavitvi v kavarni San Marco povedal poslovni vodja podjetja Okkam Paolo Bouquet. »Ime Myfood ni naključno, saj stranka išče hrano, ki bi bila njemu na podlagi morebitnih alergij ali intoleranc na živila, najbolj primerna.« Leta 2011 sta Evropski parlament in svet uzakonila uredbo št.1169 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, da se jim omogoči, da prepoznajo in ustrezno uporabijo živila ter se odločajo glede na svoje prehranske potrebe, je spomnil Bouquet.

Hrana postane torej ključ promocije oz. izbire določene restavracije. Med restavracijami, ki so pristopile k platformi Myfood in se vključile v njen virtualni spletni jedilnik (v it. Internet dei menù) je tudi zgodovinska restavracija Suban pri Sv. Ivanu. »Pri nas bosta odslej tradicija in zgodovina hodili vstric z inovacijo in tehnologijo,« je včeraj povedala Federica Suban, ki je nad sodelovanjem navdušena. »Gre za nekaj dinamičnega, ki strankam zagotavlja jamstvo o tem, kar je v krožniku. Vse več je namreč strank z alergijami ali preobčutljivostjo na hrano, zato smo se v restavraciji odločili, da se pridružimo platformi, na kateri bomo objavili svoj jedilnik s točno določenim seznamom sestavin za vsak ponujen krožnik.« Na tak način stranka lahko takoj in z lahkoto izve, kaj vsebuje krožnik in se zavestno odloči zanj. Pri tem ne obremenjuje na primer natakarja, ki seveda ne more poznati vseh sestavin določenega krožnika. »Zaenkrat se izbira obrestuje. Po platformi segajo zlasti mladi, ki pridejo na obisk in že vnaprej vedo, kaj bodo naročili.« (sas)

CERIC-ERIC

Nova izvršna direktorica je Slovenka

Jana Kolar

Srednjeevropski konzorcij raziskovalne infrastrukture (Ceric-Eric) s sedežem pri tržaškem sinhrotronu ima novo izvršno direktorico. To je generalna direktorica direktorata za znanost in tehnologijo na ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Republike Slovenije, doktorica kemije Jana Kolar. Kolarjevo so člani konzorcija soglasno potrdili na torkovi skupščini v Budimpešti.

Kolarjeva, ki je bila tudi članica upravnega odbora agencije za raziskovalno dejavnost, je tačas svetovalka na avstrijskem ministrstvu, kjer je odgovorna za znanost in raziskovalno dejavnost, hkrati pa je članica upravnega vodstva Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo. Po izvolitvi je ocenila, da se moramo globalnih izzivov lotiti koordinirano. »Ceric-Eric je vznemirljiva pobuda, ki dovoljuje najboljšim raziskovalcem na svetovni ravni, da se približajo visoko tehnološki mreži infrastrukturi in jim odpira pot v evropski prostor integriranega raziskovanja.«

SV. IVAN - Pilotni projekt Aterja in Občine Trst

Prva obnova neprofitnega stanovanja v lastni režiji

Stanovanjsko poslopje v Ulici Piero della Francesca 4 pri Svetem Ivanu

FOTODAMJ@N

Povpraševanje po neprofitnih stanovanjih v tržaški pokrajini še vedno presega ponudbo, saj teritorialno podjetje Ater na leto prejme okrog 4500 prošenj, razpoložljivih stanovanj pa je bistveno manj. Da bi vsaj delno omilili perečo stanovanjsko stisko, sta Občina Trst in podjetje Ater včeraj podpisala sporazum, v okviru katerega bodo na »tržišče« dali deset neprofitnih stanovanj, ki pa so potrebna temeljite obnove. Predmet pilotskega projekta so neprofitna stanovanja v Ul. Piero della Francesca 4 pri Sv. Ivanu, ki so sicer last Občine. Na voljo bodo dali stanovanja v stanju, ki ne omogoča normalne uporabe. V temeljito obnovo bi morali predvidoma vložiti približno 680 tisoč evrov.

Sporazum o sodelovanju in gradbeni obnovi v lastni režiji so včeraj podrobneje predstavili občinska odbornica za stanovanjsko politiko Elena Marchigiani, župan Roberto Cosolini in predstavniki Aterja. Marchigianijeva je opozorila, da je

pilotski projekt namenjen tako imenovani »sivi« skupini upravičencev do neprofitnih stanovanj. To so proslilci, ki zaradi presežanja določene višine letnega dohodka niso na prednostnem seznamu upravičencev. V okviru projekta bodo izbrali deset kandidatov, ki lahko iz lastnega žepa ali s pomočjo bančnega posojila vložijo denar v obnovo stanovanj pri Sv. Ivanu. Kot je razložila Marchigianijeva, se vrednost obnove vrtili okrog 680 tisoč evrov, od katerih je treba odbiti 239.400 evrov subvencioniranih sredstev (35 odstotkov), ki jih je Občina Trst namenila Dežela FJK. Za preostali dve tretjini sredstev bodo morali poskrbeti novi stanovalci, ki bodo, po približnem izračunu, za obnovo porabili 40 tisoč evrov.

Pomemben je podatek, da za obnovo stanovanja, v katerem bo mogoče bivati 30 let, ne bo potrebno plačevati dodatne najemnine. To pa zato, ker bodo izbrani kandidati že pred vselitvijo zapravili več kot običajno znaša povprečna neprofitna najemнина. Ta znaša 140 evrov na mesec, so razložili na predstavitvi projekta, ki po županovih besedah pomeni tudi delovno priložnost za gradbeno podjetje, saj so v omenjenih stanovanjih potrebna različna obnovitvena dela, od rušitvenih, tlakarskih, slikopleskarskih del do dobave in montaže sanitarnih elementov, stavbnega pohištva ... Celoten obnovitveni projekt bo za to priložnost vodila izbrana združba, ki bo med drugim tudi posrednik med obrtniki in Občino Trst in mediator v primeru, če se bo upravičenec do stanovanja iz takšnih ali drugačnih razlogov izselil še pred iztekom tridesetletnega roka. (sč)

OBČINA TRST

Opozicija hoče božični sejem na Velikem trgu

Čeprav je veseli december še daleč, se je o njem pretekli dan govorilo v tretji komisiji. Jabolko spora je predstavljala lokacija božičnega sejma. Delu opozicije se Trg sv. Antona in okoliške ulice ne zdijo več primerna lokacija. Franco Bandelli, Roberto De Gioia in Lorenzo Giorgi so predlagali, da bi letos osrednji božični sejem in drsališče preselili na Veliki trg, s čimer bi praznični dnevi popestrili tudi turistom. Po Bandellijevem prepričanju je Veliki trg prečudovita kulisa za praznični sejem, ki bi ga lahko uspešno tržili tudi drugod. Manjša mesta se decembra uspešno tržijo z božičnim sejemom, je spomnil De Gioia.

Predlog se je občinskemu odborniku za gospodarski razvoj Ediju Krausu zdel nesprejemljiv, repliko pa je utemeljil z argumentom, da je za selitev sejma potreben čas. Bandelli meni, da se v poldrugem mesecu da veliko postoriti. Obregnil se je tudi ob Krausovo oceno, da bi bilo na Velikem trgu treba poskrbeti za večjo kakovost sejma in razstavljalcev. Bandelli se je na srečanju z novinarji kritično pritožil, češ da je odbornik Kraus pokazal zaprtost in omejenost. Spomnil je, da je opozicija brez polemik podprla predlog nekaterih svetnikov DS, ki bi radi promovirali pokopališki turizem. Čeprav ta, kot ocenjuje Bandelli, ni prioriteta turistične strategije. (sč)

SISSA - Posvet

Od super računalnika do sodobnih tablic

Na sedežu mednarodne visoke šole Sissa bo še danes in jutri nadaljuje mednarodno srečanje Model Reduction of Parameterized Systems (MoRePaS), na katerem sodeluje 100 največjih znanstvenih raziskovalcev iz tridesetih držav, ki se posveča super računalniku za znanstvene raziskave, ki zahtevajo visoko shranjevalno zmogljivost. Tovrstni računalniki so danes potrebni na področju fizikalne kemije, biokemije, biologije, znanosti o materialih, nevroznanosti, fizike delcev, kvantne fizike, mehanske statistike, biomehanike, astrofizike, klimatologije, biomedicine in drugih.

Na srečanju bo tokrat beseda tekla o idealni povezavi med super računalnikom in sodobnejšimi tehnološkimi pripomočki kot so pametni telefoni ali tablice. Prihodnji posvet MoRePaS bo leta 2018 na Univerzi v Stanfordu v ZDA.

Župan sprejel Martinellija

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj na županstvu sprejel Guida Martinellija, ki se bo po petletnem vodenju mednarodne visoke šole Sissa konec meseca umaknil. Župan se mu je zahvalil zlasti za vneto, ki jo je vsa ta leta vlagal v izvedbo festivala znanstvenega raziskovanja Trieste Next, Martinelli pa bo prelepi Trst nosil za vedno v srcu. Njegovo mesto bo prevzel Stefano Ruffo, ki poučuje strukturo materije na univerzi v Firencah.

STADION 1. MAJ - Delo izšlo pri Založništvu tržaškega tiska, predstavili ga bodo v nedeljo

Knjiga o Stadionu naj bo spodbuda za prihodnost

Avtorji so Bogomila Kravos, Branko Lakovič in Igor Kocijančič

V zadnjem času je bilo veliko govora o težavah, ki pestijo Stadion 1. maj, ki je 9. oktobra praznoval 60. obletnico obstoja, zato so se pri SKD Slavko Škamperle in SZ Bor odločili, da v pisni obliki predstavijo začetke, razvoj in današnje stanje tega za slovensko skupnost zelo pomembnega objekta. Avtorji knjige *Stadion 1. maj* so Bogomila Kravos, Branko Lakovič in Igor Kocijančič, ki so vsak s svojega zornega kota pregledali pestro dogajanje na zemljišču, ki ga je leta 1946 v imenu Pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora kupil Vladimir Suban.

Že od samega začetka so se tam vrstile kulturne, športne, gledališke in druge prireditve, ki so jih organizirala slovenska društva na čelu s svetoivanskim SKD Slavko Škamperle. Ko so oktobra 1955 svečano odprli novo stavbo in dvorano, je to prineslo tudi nov zagon za vse kulturne in športne organizacije, ki so te prostore uporabljali. V svoji zgodovini je stadion gostil športna tekmovanja, gledališke predstave, srečanja s pisatelji, razstave, šolske prireditve, v njegovih prostorih so prirejali ples, danes pa puštanja, kresovanja idr.

Knjiga *Stadion 1. maj*, ki jo je založilo Založništvo tržaškega tiska želi še dodatno spodbuditi tako mestne in deželne oblasti kot posameznike, da s skupnimi močmi pripomorejo k obstoju objekta, ki je začel popuščati pod težo let in ga je že krepko načel zob časa. Z roko v roki v njem že vrsto let delujeta društvi, ki s skupnim načrtovanjem in dogovarjanjem peljeta potapljačo se ladjo naprej, zato da bodoči rodovi ne bi ostali brez tega stičišča, ki jih ne povezuje samo med seboj, ampak tudi s preteklostjo in z zanosom, iz katerega je zrasel.

Predstavitve knjige bo povezoval Rado Šušteršič, popestril pa nastop Borovih ritmičark in glasbeni utrinek učenca svetoivanske nižje srednje šole. Vabjeni torej v **nedeljo ob 17. uri** na Stadion 1. maj. Prireditelji računajo, da bo občinstvo s svojo navzočnostjo potrdilo, koliko mu je do tega objekta, koliko spominov ga veže nanj in kako pomemben je za naše bodoče rodove.

V knjigi je veliko slik o dogajanju na Stadionu. Na posnetku s proslave v spomin na Gregorčiča (z leve): Alojz Rebula, Neda Mijot, Alenka in Bogomila Kravos, Dušan Udovič

KAVARNA SAN MARCO - Predavanje zgodovinarke Marte Verginella

Kdo so izdajalci?

Ta koncept se je v stoletjih spreminjal - Ameriške revolucije nihče ne dojema več kot izdajstvo

Marta Verginella

FOTODAMJ@

Kaj privede človeka do tega, da vira ali izdaja? Zakaj je lahko človek izdajalec, kaj in koga lahko ljudje pravzaprav izdamo? V teku stoletij se je naš koncept izdajstva spreminjal, prav tako se bo v bodoče. Zgodovino so zaznamovali varanje žensk, izdajstvo domovine, pa tudi drugačne oblike izdajstva, kot so lahko izdajstvo lastne ideologije, ali izdaja skrivnih podatkov. Zaradi izdaj že od antike nastajajo vojne, revolucije, družbeni premiki.

S to tematiko se je v tork v kavarni San Marco začel niz srečanj ob knjigah v organizaciji bralnega krožka Circolo dei lettori di Trieste. Zgodovinarica in profesorica na Univerzi v Ljubljani Marta Ver-

ginella je spregovorila o različnih oblikah izdajstva v zgodovini, od daljnega srednjega veka do začetka 20. stoletja. Ideja o izdaji, percepcija izdajalca in sojenje tistemu, ki je izdal, se v teku stoletij spreminjajo, kakor se spreminja pojem zvestobe, hkrati pa tudi percepcija lastne identitete in pripadnosti. Kako se je od srednjega veka do danes, ko živimo v etnično in kulturno mešani družbi, spreminjal pojem zvestobe identitete in domovini? Odgovor se skriva tudi v knjigah, saj pisatelji, pesniki in novinarji skozi svoje zgodbe pišejo zgodovino.

Marta Verginella je najprej obravnavala publikacijo Marcella Floresa *Traditori. Una storia politica e culturale (Izdajalci. Politična in kulturna zgodba)*, ki opisuje like izdajalcev domovine od srednjega veka do prve svetovne vojne. Lik izdajalke najdemo tudi v Pahorjevem *Mestu v zalivu*, kjer ga posebej Vida, dekleta s Kontovela, ki jo rodna vasica utesnjuje. Želi si v Toskano, v tujo in večjo deželo, po kateri hrepeni, sama pri sebi pa tako izdaja svojo rodno domovino, kar ji očita glavni lik Rudi. Vida seveda ni naključno ime, saj je srednjeveški mit o Lepi Vidi prav prisposodba o dekletu, ki zapusti svojo domovino in gre s tujim zamorcem v daljni kraj.

Izdajstvo je torej tema, ki zaobjema ves svet. Izraelski pisatelj Amos Oz piše z drugega zornega kota in ugotavlja, kaj je lahko v izdajstvu pozitivnega; ameriška revolucija je nastala kot izdajstvo, danes pa ameriške neodvisnosti nihče ne dojema v tem smislu. Marta Verginella je govorila tudi o svoji publikaciji *Suha pašta, pesek in bombe: vojni dnevnik Bruna Trampuža*, letos prevedeni v italijanščino, ki se v ozadju dotika tematike izdajstva in pravičnosti do lastne domovine.

Morda so izdajstvo domovine, narodna pripadnost ali pomen lastnega jezika bolj občuteni pri nas in na območjih, kjer se stikajo različne kulture in jeziki. Danes je naše obzorje vse bolj mešano in kulturno raznoliko. V 19. stoletju se je prebudila narodna zavest, od takrat do danes se je svet globalno spremenil, kakor se je spremenila percepcija naše identitete. V raznolikosti, ki jo živimo danes, pa ima vsak narod še vedno svojo identiteto, kulturo in jezik, ki ga združuje v današnji veliki zibelki Evrope. (bf)

CARTESIUS Mušičeve grafike

Zoran Mušič

ARHIV

Deset let je minilo, odkar je v Benetkah umrl goriški slikar Zoran Mušič (1909-2005). Obletnico bodo počastili tudi v tržaški galeriji Cartesius (Ul. Carducci 10), kjer bodo v soboto ob 18. uri odprli razstavo Mušičevih grafik. Razstava bo na ogled do 31. oktobra in sicer od torška do sobote, od 16.30 do 19.30.

Izbor razstavljenih Mušičevih grafik je pripravil Valentino Ponte. Vsa razstavljenega dela so bila ustvarjena v njegovih najljubših ateljejih (na primer v pariškem ateljeju Leblanc) in spadajo v Mušičeve najbolj znane cikle. Med temi je tudi razpoznavni in srhljivi Nismo poslednji, v katerem je slikar obdelal svojo izkušnjo v nacističnih taboriščih.

Massimo Cacciari danes na univerzi

Tržaška univerza bo danes ob 15. uri gostila filozofski posvet Charis Kairòs, pri katerem sodelujeta ZRS Univerze na Primorskem in koprski institut za filozofske študije. Glavni gost bo Massimo Cacciari, ki bo predaval ob 16. uri.

V domu žensk srečanje o izkoriščanju prostitutk

Mednarodni dom žensk v Ul. Pisoni 3 bo danes ob 17.30 gostil Letondè Hermine Gbedo, ki bo predavala o deželni mreži za boj proti izkoriščevalcem prostitutk. Predavanje sodi v okvir srečanj, ki jih podpira Dežela FJK.

V Boljuncu nagrajevanje Naravoslovne olimpijade

Vsdržavno združenje učiteljev naravoslovja (ANISN) že trinajsto leto organizira Naravoslovno olimpijado, znanstveno tekmo, namenjeno dijakom višjih srednjih šol, ki jo prireja pod pokroviteljstvom in z denarno podporo italijanskega ministrstva za šolstvo, univerzo in raziskovanje. Šole v Furlaniji-Juljski krajini zastopa približno sto dijakov, prvouvrščeni z vsake šole pa prejmejo nagrado. Letošnje nagrajevanje bo v sodelovanju z Občino Dolina to soboto ob 10.45 v Sprejemnem centru Naravnega Rezervata doline Glinščice v Boljuncu.

Trst v verzih v ljudskem domu v Podlonjerju

Društvo Zvezda vabi jutri ob 18.30 v Ljudski dom G. Canciani v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24) na kulturni večer »Trst v verzih - poetični dialogi v narečju«. Sodelujeta Ezio Giust in Claudio Sibelia, za glasbene utrinke bo poskrbela Neva Kranjec.

RAZ/SELJENI - Jutri začetek z Zdravniki brez meja

Na strani najšibkejših

Predstavitve dobrodelne kampanje in predstava *Gratitudini* - Nadaljevanje v soboto in nedeljo

Niz dogodkov na temo migracij Raz/seljeni je v šestnajstih letih obstoja spremljal razvoj ključne teme današnjega časa. Migracije, ki jih skuša razumeti in poglobljati, niso samo tiste beguncev, a tudi simbolična preseljevanja »različnih«, ki so iz kateregakoli razloga na robu »normalne« večine družbe. Tako bo tudi v letošnjem programu, ki se bo pričel **jutri ob 20. uri** v gledališču Miela. Predstavili bodo kampanjo Natisočekorakov organizacije Zdravnikov brez meja, humanitarcev, ki so bili pred kratkim žrtve ameriškega bombardiranja bolnišnice v Afganistanu. Sledila bo predstava *Gratitudini* (Hvaležnosti, *na sliki*) o ženski, ki prepluje morje od severne Afrike do italijanske obale. Izkupiček večera bo namenjen prav Zdravnikom brez meja.

V soboto se bo program nadaljeval z ogledom dokumenta o instalaciji Izvirna rima, mozaika besed žensk različnega kulturnega izvora, ki je nastal leta 2013 na glavni železniški postaji v Trstu, in sicer na pobudo društva Razseljeni. Ob 17.30 na vrsti serija kratkometražnih filmov na temo socialne vključenosti v sodelovanju s Filmsko nagrado »Fausto Rossano za pravico do zdravja«, ki je nastala v spomin na lik in delo jungovskega psihiatra in psihoanalitika iz Neaplja. Zadnji na sporedu bo film Erike Rossi in Giuseppeja Tedeschija o potovanju Marca Cavalla.

18. oktober je Evropski dan boja proti trgovini z ljudmi, ki ga bodo Razseljeni v **nedeljo** praznovali s predstavitvijo knjige (ob 18. uri) Laure Bastianetto in Valeria Chiole o procesu proti uveljavljeni organizaciji, ki je v štirih le-

tih izkoristila in zasužnjila mnogo mladih Nigerijk. Ob 20.30 bo sceniski koncert Nevidni Mohameda Baja o dveh afriških državljanih, ki se srečata na plaži in skušata prenašati nočne more revščine s sanjami o boljšem življenju.

Niz dogodkov se bo v naslednjih tednih nadaljeval z razstavami, okroglimi mizami, predstavami, dokumentarci in filmi o priseljencih na poti v Evropo, o invalidih, brezdomcih, kršenju človekovih pravic, duševnih motnjah. V niz bo vključena tudi ponovitev predstave Kako postati Slovenci v 50 minutah v Mali dvorani SSG (29. oktobra).

Društvo Raz/seljeni je opozorilo nase tudi v mednarodnem merilu, saj je koordinatorka Sabrina Morena v teh dneh gostja Mednarodnega posveta o kulturi in priseljevanju v Oslu, kjer bo govorila o poslanstvu in zgodovini tega niza. (ROP)

POEZIJA - Predstavili novo pesniško zbirko Patricije Dodič

Ljubimje, ker ima vsakdo pravico do svoje pomladi

Na Kavi s knjigo v Tržaškem knjižnem središču o novi knjigi ZTT

»V enem izmed členov ustave natančno piše, da imamo vsi pravico do svoje pomladi.« S to mislijo se začena nova pesniška zbirka Patricije Dodič, ki so jo včeraj predstavili v Tržaškem knjižnem središču. *Ljubimje* (zbirka doslej odmomljenih pesmi) je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je četrta samostojna knjižna objava te kraške pesnice tudi tržaških korenin.

Tokratna gostja Kave s knjigo je po poklicu bibliotekarka v knjižnici v Komnu, navdušena organizatorica literarnih dogodkov, mentorica tako otrokom kot odraslim, ki se odločajo za delavnice ustvarjalnega pisanja, predvsem pa pesnica, ki je doma tudi v likovnem svetu, saj zelo rada riše. Na Trst jo vežejo tako sorodstvene kot študijske vezi, saj je diplomirala na tržaški filozofski fakulteti, kjer je študirala slovensko in francosko književnost.

Kot je povedala med včerajšnjim prijetnim pogovorom s pesniškim kolegom Acetom Mermoljo, pesni, pa naj se to še tako klišejsko sliši, ker brez pesmi preprosto ne more živeti. Poezijo ima rada, ker »veliko pove v malem« in predstavlja njen pogled na družbo in sočloveka. Rada jo bere, študirala je poezijo z vseh koncev sveta, obiskala ogromno literarnih delavnic, kjer so jo spodbudili, naj svoje pesmi izda. Izziv je sprejela, si priznala, da je pesnica in od takrat se trudi, da bi v svoje življenje privlačila sorodne »dušice«. Patricija Dodič pravi, da je do poezije zelo

S Patricijo Dodič se je pogovarjal Ace Mermolja

FOTODAMJ@N

kritična, tudi do svoje: verze bi pilila v nedogled, a če jih želi objaviti, mora sprejeti neko kompromisno pot. Zelo rada se poigrava z besedo, kar je razvidno tudi iz naslova najnovejše zbirke: *Ljubimje* je zanj pokrajina, polna ljubezni in lepega.

Na vprašanje, ali je danes poezija porinjena v kot, manj dostopna in razumljiva, je pesnica dejala, da pesniški izraz zahteva čas in razmislek. Danes ljudje berejo predvsem zgodbe, četudi površinske, v katerih se nekaj dogaja, za poezijo si večina ne vzame

časa. Udeležencem literarne kave je prebrala lep izbor pesmi, zbranih v zbirki *Ljubimje*: Šelestenje, Začni vsak dan z nasmehom (v celoti jo objavljamo v spodnjem okvirju), Katerokoli oko, Sestavljenka, Ali ... in dokazala, kot je opozoril Ace Mermolja, da spada med tiste avtorje, ki znajo svoje pesmi tudi zelo lepo prebrati.

Patricija Dodič se bo z zbirko *Ljubimje* predstavila tudi na odru slovenskega knjižnega sejma, ki bo konec novembra v ljubljanskem Cankarjevem domu. (pd)

filmi@primorski.eu **GREMO V KINO**

Suburra

Italija 2015

Režija: Stefano Sollima

Igrajo: Claudio Amendola, Elio Germano in Pier Francesco Favino

Ocena: ★★★

POGLEJ TRAILER!

Če nam je oskarjev nagajenec Paolo Sorrentino pripovedoval o večnem mestu kot o veliki lepoti, nam tokrat Stefano Sollima mesto predstavi predvsem v svoji veliki grozoti. Gangster movie, ki je postavljen na ulice, a tudi v palače, urade, trge in hudo pokvarjeno predmestje Rima, pripoveduje o Filippu Malgradiju, podkupljenem politiku, ki preživi noč z dvema prostitutkama. Ena od teh je še mladoletna in to ga bo seveda zelo drago stalo. Ob njem spoznamo Sebastiana, on je viveur, ki prireja nočne žure vplivnih ljudi, s katerimi se vselej z velikim veseljem družijo, pa čeprav dobro ve, da ga izkoriščajo. Številka 8, tako je ime mlademu bossu kriminala v Ostiji, pa sanja, da bo nekoč uspel spremeniti obmorsko rimsko predmestje v italijanski Las Vegas.

Ob njih najde svoj prostor tudi Manfredi Anacleti, vodja skupine ciganov, ki si prizadeva, da bi se povzpela na višjo kriminalno raven.

Vsi skupaj in še Sabrina in Viola so protagonisti Suburra, filma povzetega po romanu Carla Boninija in Giancarla De Catalda, ki je že pred leti presenetil z delom *Romanzo criminale*.

Posebnost te zgodbe je seveda v tem, da filmsko pripoveduje o dogodkih, ki so pred manj kot letom dni šokirali italijansko, a tudi mednarodno javnost in razkrili mafijsko združbo na območju Rima.

Filmska zgodba je seveda izmišljena, pa čeprav sta jo avtorja romana sestavila na podlagi resničnih sodnih aktov, ki spet dokazujejo prepletanje treh oblasti, ki istočasno vladajo Rimu. To so politična, cerkvena in kriminalna oblast. Končni rezultat je seveda zelo krhko ravnovesje in ko se tudi še zelo majhen kamenček zatakne, so posledice neskončne.

Nad vse aktualen film pa je kljub dobremu ritmu, patosu in lepi fotografiji pomanjkljiv pri scenariju. Pa čeprav sta pri njem sodelovala osrednja scenarista sodobnega italijanskega filma, Stefano Rulli in Sandro Petraglia. (Iga)

Patricija Dodič

Začni vsak dan z nasmehom

Na povodcu si pelješ srce.

Malo sem.

Malo tja.

Trdno.

Ali ohlapno.

Na kratko.

Na dolgo.

Tik ob.

Ko se utrujeno sesedeš, si prižgeš cigareto.

Jutri nehaš.

Zagotovo.

Na povodcu boš pripeljal

Čas.

(Patricija Dodič: *Ljubimje* (zbirka doslej odmomljenih pesmi); ZTT, 2015)

Nagrada booker Jamajčanu Marlonu Jamesu

Dobitnik literarne nagrade booker je Jamajčan Marlon James; prejel jo je za roman *A Brief History of Seven Killings*, za katerega je navdih našel v poskusu atentata na legendo reggae glasbe Boba Marleyja. James, ki so mu nagrado izročili v tork, je prvi Jamajčan, ki je v 47-letni zgodovini podeljevanja bookerja prejel to prestižno nagrado. Dogajanje Jamesovega romana je postavljeno v pisateljev rojstni Kingston. Delo, ki pripoveduje o bojih med tolpami in trgovino z drogo, temelji na resničnih dogodkih. Kot je ob prejemu nagrade dejal James, ima Jamajka bogato literarno tradicijo, zato se mu zdi kar malo nadrealistično, da je prvi Jamajčan, ki je prejel to nagrado. »Upam, da ne bom tudi zadnji,« je dodal James, ki je več let delal v marketinški agenciji in zraven pisal. Njegova prva knjiga *John Crow's devil* je bila kar 70 krat zavržena, zato je prenehal pisati. Ko je bila nazadnje objavljena leta 2005, pa je naletela na zelo dober sprejem pri bralcih, zato je ponovno začel pisati. Danes živi v Minneapolisu.

Za nagrado booker, ki je namenjena vsem romanom, ki so bili napisani v angleščini in izdani v Veliki Britaniji, so bili nominirani še Nigerijec Chigozie Obioma, britanska avtorja Tom McCarthy in Sunjeev Sahota ter ameriški avtorici Anne Tyler in Hanya Yanagihara. Nagajenec prejme 50.000 funtov. Lani jo je dobil avstralski pisatelj Richard Flanagan. (STA)

MARIBOR - Od danes največji slovenski gledališki festival

Tudi tržaški Borštnik

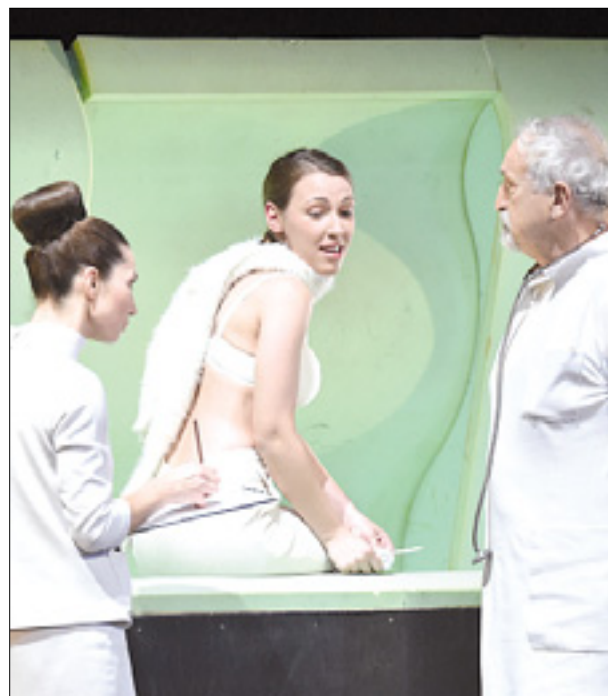
Če so v obdobju baroka pravili, da je svet oder in so ljudje igralci, lahko zanesljivo trdimo, da bodo v naslednjih dneh v Mariboru uprizorili predstavo Slovenije in Slovencev. Drevo bo namreč v SNG Maribor otvoritev jubilejnega 50. Borštnikovega srečanja. Največji slovenski gledališki festival in pravo izložbo pretekle sezone slovenskih odrov bosta uvedla pregledna razstava *Gremo na Borštnika!* in projekt *20th Century Fog - Megla stoletja*.

Do 25. oktobra bo dogajanje na različnih mariborskih lokacijah pestro: vrstili se bodo pogovori, razstave, strokovna srečanja, različni dogodki in seveda številne gledališke predstave. Osrednje pozornosti bo deležni šestnajst predstav, ki jih je letošnja selektorica Amelia Kraigher uvrstila v tekmovalni (10) oz. spremljevalni program (6). Dodati gre tudi, da je selektorica v program Showcase, ki je namenjen tuji strokovni javnosti v smislu mednarodnega promoviranja slovenske gledališke produkcije, uvrstila vseh deset predstav iz tekmovalnega programa in tri iz spremljevalnega. Program Mostovi pa obsega pet tujih predstav, med temi dve poljski, saj je letošnji fokus usmerjen ravno v poljsko gledališče.

»Opraviti imamo z izrazitim režiserskim gledališčem, z zanimivo paleto izvornih avtorskih interpretacij in pogledov: te predstave so v izvedbenem pogledu izjemno disciplinirane, inventivne, večinoma zelo sodobne, sveže, aktualne in zato pomembne,« je izjavila Amelia Kraigher ob razgrnitvi letošnjega programa. Dodala je tudi, da sta sezono vidno zaznamovali dve obletnici: stoletnica izbruha prve svetovne vojne in sedemdesetletnica zmage nad fašizmom, kar se delno odraža tudi v festivalskem izboru.

Če je ob lanski selekciji Amelia Kraigher statistično pregledala razmerje med institucionalno in neinstitutionalno produkcijo, je letos pozornost usmerila v razmerje med središčem in »periferijo«. Od 115 premiernih uprizoritev, ki so sestavljale nadvse vitalno preteklo slovensko gledališko sezono, je 84 predstav nastalo v produkciji ali vsaj koprodukciji gledališč iz Ljubljane, 31 pa iz drugih krajev. Podatek odpira veliko vprašanj na račun slovenske državne kulturne politike in hkrati razvojne kulturne politike slovenskih mest in občin.

Ob navedenih mislih in podatkih, se lahko Slovenci v Italiji zamislimo nad že znanim podatkom, da so se v tekmovalni program jubilejnega Borštnikovega srečanja uvrstile kar tri produkcije Slovenskega stalnega gledališča: *Trst, mesto v vojni* po literarnih predlogah Marka Sosiča in Carla Tolazija v režiji Igor-

Za nagrade se poteguje tudi Čarobna gora (SSG) FOTODAMJ@N

ja Pisona (v koprodukciji s Stalnim gledališčem FJK II Rossetti) - festivalska ponovitev bo zaživela na odru Stare dvorane SNG Maribor v nedeljo, 18. oktobra, ob 19.30; Cankarjevi *Hlapci* v režiji Sebastijana Horvata, ki bodo uprizorjeni na odru Velike dvorane SNG Maribor v sredo, 21. oktobra, ob 19. uri; in *Manova Čarobna gora* v režiji Mateje Koležnik (v koprodukciji s SNG Dramo); uprizoritev bo na odru Stare dvorane SNG Maribor v četrtek, 22. oktobra, ob 19. uri.

Sklepna prireditelj, med katero si bo nadela Borštnikov prstan igralka Ljerka Belak, bo v nedeljo, 25. oktobra. Takrat bo petčlanska strokovna žirija podelila vse nagrade, med temi tudi nagrado za najboljšo predstavo, nagrado za režijo, ki jo je v preteklih dveh sezonah prejela Mateja Koležnik, in nagrade za igro. (mlis)

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

BEGUNCI

Igor
Devetak

igor.devetak@primorski.eu

»Big water!«

»Dokler boste tu, vam ne moremo pomagati. Pojdite od tod, prosim vas,« jih je prepričeval karabinjer s senco obupa na obrazu, ki je pri uniformirancu nismo pričakovali. »Pomoč bo tokrat prišla s prefekture. Od države. Premaknil se je tudi Rim,« mu je pritrdjeval prostovoljec iz tržaškega socialnega centra. »Big water! Tu tvegate življenje, prišel bo val in vas odnesel,« jim je prigovarjal angažirani režiser Andrea Segre, ki je bil v ponedeljek gost goriškega filmskega večera, v torek si je šel ogledat razmere migrantov, ki bivirajo na bregovih Soče, včeraj pa je bil s pokrajinsko odborico Ilario Cecot na čelu peščice prostovoljcev, ki so ne glede na naliv in ravno zaradi njega podili begunce z bregov, ker je vodostaj nevarno naraščal in ker je bil po enajsti uri pretok močno povečan zaradi odprtja zapornik solkanskega jezusa.

»Big water!« so jim vpili, kljub temu je deset ali več beguncev še naprej vztrajalo ob reki. Niso hoteli proč, niso hoteli zapustiti lonca s čapatijem, pod katerim jim je kljub vlagi uspelo prižgati ogenj. Ker jim soški breg in lonec pomenita dom, sicer v obupnih razmerah, pa vendar dom, ker drugega nimajo. S čapatijem bi tudi včeraj nahranili večino nabrežne populacije iz Afganistana in Pakistana, skupno 70-80 mož.

»Vso noč smo bdeli nad reko,« je priznal mladi Afganistanec in nam zaupal strah, ki se jim je do jutra pretakal po žilah. Napetost je bila na višku, ko je sredi dneva dež prešel v naliv in je Soča začela še nevarneje dreti. Bila pa je dovolj prepričljiva in je vse, do zadnjega migranta, odgnala z brega. Samo žerjavica pod loncem s čapatijem je še naprej zama, tlela.

Ko smo v koloni, pomešani med migranti, blatni in premočeni do spodnjic, po polurni hoji le prišli z brega v zbiri kraj pred vhodom v sejemsko razstavišče, smo tam našli policiste, gasilce, pripadnike civilne zaščite... Vsi na varem in suhem pod vhodno lopo. Zaznamovane obraze so imeli le dva karabinjerja in štirje gasilci, ki so si bili upali na breg. Mimo kraja, kjer se je včeraj dogajala resnična drama, so tudi tedaj nemoteno vozili avtomobili. Le par sto metrov stran je mesto ohranjalo svoj običajni, ravnodušni utrip in je na sedežu dežele del mestne politike napovedoval shod proti zatočišču za migrante. Naliv nas je pošteno spral, nič pa ne bo spralo vesti Goričanov, ki ne vedo in nočejo vedeti, da so v predmestju zaprili svojo človečnost.

GORICA - Kronika reševanja ob narasli Soči

Z migranti napolnili CIE

Pogovori so včeraj potekali na relaciji med Rimom, goriško prefekturo in kvesturo ter pokrajinsko odborico Ilario Cecot, ki je sredi dopoldneva prišla na breg Soče pod sejemskim razstaviščem preverjat, da se ne bi kdo od migrantov še zadrževal tam zaradi narasle reke. Podobna skrb je na kraj prignala tudi režiserja Andreo Segreja in nekaj prostovoljcev. Okrog poldne je reka odzrla del brega in so nekatera zasilna zavetišča že bila pod vodo, kljub temu so prosilci za azil ostajali ob Soči in večine ni vzemiril niti alarm, da bo reka še narasla, ker gosto dežuje in so v Sloveniji odprli zapornice jezusa. Po nekaj urah so jih dva karabinjerja, štirje gasilci, pokrajinska odborica, filmski režiser in še nekaj prostovoljcev le prepričali, da so odšli. Ukaz je nazadnje prišel iz Rima, z notranjega ministrstva. H goriški železniški postaji sta se pripeljala avtobusa, s katerima so dobrih sto prosilcev za azil, ki so doslej živodarili ob Soči, v spominskem parku ali še kje v mestu, odpeljali v Gradišče, v nekdanji center za nezakonite priseljence CIE, ki so ga pred časom že začeli uporabljati kot sprejemni center CARA. Z njimi so center napolnili do roba. Okrog štirideset beguncev je streho dobilo v dormitoriju Faidutti, za kakih dvajset pa naj bi bilo poskrbljeno v župnišču pri Madonini.

»To spet ni rešitev. Že jutri bo v Gorico prišlo novih 5-migrantov in tako vsak naslednji dan. Čez tri tedne bomo znova imeli sto prosilcev za azil brez strehe nad glavo. Od tod ne smejo, ker so jih v Gorici evidentirali in zato tu čakajo na iztek postopka za priznanje mednarodne zaščite,« opozarja Ilario Cecot. Pokrajinska uprava je bila pripravljena odstopiti eno izmed svojih stavb - opuščeno halo nekdanje psihiatrične bolnišnice v Parku Basaglia. Pričakovala pa je, da ji zahtevo posreduje prefektura, zato da bo imelo odprtje zatočišča državno »kritje«. Iz tega pa ni bilo nič. »Uporaba po-

Zasilno zatočišče je poplavila Soča (nad naslovom), z avtobusom v CIE (zgoraj)

krajinskega poslojpa bi bila kakor koli začasna, v pričakovanju, da bi Zdravniki brez meja postavili pri nas šotorišče ali v ta namen uredili nadškojsko stavbo Sv. Jožefa ali prostore pri Madonini. Bila sem v stiku z Rimom, s senatorjem Luigijem Manconijem, ki je posredoval pri notranjem ministrstvu in pri vodji prefektov Mariu Morconeju. Namen, da jih odpeljejo v nekdanji CIE, pa je očitno že bil v zraku. Čakali so le na najbolj primerno priložnost. Odpeljati prosilce za azil iz mesta ni rešitev, kot ni rešitev jim nameniti nekdanji CIE, kjer sedaj ni več prostora za nikogar,« trdi Ilario Cecot in brez zadržkov - zaradi izčrpanosti in malodušja - dodaja: »Potrta sem, utrujena in jezna. Zaman smo se eno leto borili. Ne more mi danes kvestor razlagati, da smo se znašli v izrednem stanju in da smo zato morali poskusiti izredne rešitve. Če problem poznamo že vsaj eno leto, potem to ni več izredno stanje! Brede tega improviziranja pa si bo morala sedaj naložiti občina Gradišče.«

Zagovorniki drugačnih, trajnejših in gostoljubnejših rešitev za migrante se bodo udeležili današnjega shoda pred prefekturo na Travniku z začetkom ob 16. uri.

Karabinjerja na bregu (zgoraj), odhod z vsem »imetjem« (desno)

V pričakovanju na novo nastanitev (levo), kuhinjska opravila ob nevarno narasli Soči (zgoraj)

videoposnetek na
www.primorski.eu

NOVA GORICA - Slovenija turistična destinacija

Razvoj tudi na kolesih

Obiskovalci, ki si privoščijo kolesarske počitnice, so mladi, visoko izobraženi in relativno dobro finančno situirani. Med poznane kolesarske destinacije se je lani uvrstila tudi Slovenija, ki je šele začela ponujati različne kolesarske ture, zato ima v prihodnje veliko možnosti za razvoj, je bilo slišati na turističnem forumu v Novi Gorici. Nemški kolesarski navdušenci so med najbolj prepoznavne kolesarske regije poleg Nemčije, Avstrije, Švice in Italije lani na sedmo mesto uvrstili tudi Slovenijo. Tisti kolesarji, ki so jo v preteklosti izbrali za svojo počitniško destinacijo, so napovedovali, da se bodo v Slovenijo še vračali, je na novogoriškem turističnem forumu, ki se je zaključil včeraj, povedal Uli Stanciu, pobudnik Bike Festivala. Glede na navade ljudi, ki preživljajo počitnice na kolesih, je to perspektivna turistična panoga. Vendar se morajo ponudniki različnih kolesarskih destinacij odločiti, katere kolesarske produkte bodo ponudili gostom. Prav tako kot pri

ostalih panogah se morajo odločiti za največ eno do dve zvrsti kolesarstva (ali je to cestno, gorsko ali kakšna druga oblika kolesarjenja), saj je ponudba večjega števila produktov največkrat nepopolna in ne more zadovoljiti zahtevnih gostov.

Med zanimive turistične produkte v zadnjem letu uvrščajo tudi različne igre, je dejavnost predstavil Žiga Novak. »Igra postaja vse bolj pomemben del naših življenj in lahko v prihodnje v Slovenijo privabi številne obiskovalce, če bomo igrifikacijo znali vključiti med zanimivejše turistične produkte. Ljudje pa so tudi iz oddaljenih dežel pripravljeni priti v Slovenijo, če jim bomo ponudili zanimive igre,« je dejal Novak. Prepričan je, da lahko prav vsako turistično destinacijo popestrijo z različnimi igrami, pomembne so le ideje in inovativnost. To so lahko igre, kjer obiskovalci postanejo del neke predstave, igrajo določene vloge, rešujejo določene naloge in drugo. Tudi poznane kolesarske destinacije lahko kolesarjenje med posameznimi cilji popestrijo z različnimi igrami in avanturami, kar bi na tradicionalne kolesarske poti zagotovo privabili nove obiskovalce.

Na novogoriškem forumu so v prejšnjih dneh spregovorili tudi o branding in destinačnem menedžmentu v turizmu. Prav slednji je nujno potreben za razvoj turizma kot gospodarske panoge. Če turizem prinaša 12,7 odstotka celotnega bruto domačega proizvoda, je to pomembna gospodarska panoga, je ugotavljal eden izmed predavateljev, direktor BE! Tourism iz Švice Harry John. Dodal je, da ima Slovenija marsikaj, kar bi lahko unovčila kot prepoznavno blagovno znamko tudi v turizmu, od smučarke Tine Maze in ostalih vrhunskih športnikov do pomembnih produktov.

Nemški kolesarski navdušenci so med najbolj prepoznavne kolesarske regije na sedmo mesto uvrstili tudi Slovenijo

Pekel v Doberdobu

Na muzejskem večeru v gradu Kromberk pri Novi Gorici, ki bo tokrat izjemoma v četrtek, bo drevi ob 20. uri predpremiere oddaje TV Slovenija iz serije V Fokusu: »Pekel v Doberdobu«. Vasja Klavara v oddaji razkriva manj znane podrobnosti, potek in ozadje dogajanja v prvi svetovni vojni. Oddaja je bila v celoti posneta na doberdobski planoti, po kateri je speljana zgodovinska pot, označena s kraji in kotami bitk na doberdobskem Krasu. (km)

Delovna nesreča

V delovni nesreči v enem od podjetij v Solkanu se je v torek hudo poškodoval 47-letni delavec. Moški je na enem od strojev, dolgem približno 40 metrov, izvajal vzdrževalna dela. Pri tem mu je bat stroja stisnil glavo ob tla. Ko so drugi delavci to opazili, so stroj takoj ugasnili. Moškemu, ki je utrpel hujše poškodbe glave, so na kraju nesreče najprej pomoč nudili novogoriški reševalci, ki so ga nato prepeljali v šempetrsko bolnišnico. (km)

GORICA - Danes shod desnosedinskih strank

Nočejo šotorišč za begunce

»Problema ne rešujejo, v mestu je že preveč prebežnikov« - Manifestacija bo ob 18. uri v Ulici Roma

»Položaj, v katerem je danes Gorica, je tudi sad napake, ki jo je pred enim letom zagrešila pokrajinska uprava. Da je postavitev šotorišča v Ulici Brass prikrala v mesto še druge prebežnike, ni le moje mnenje: to je dejal tudi nekdanji goriški prefekt,« je na predstavitvi manifestacije, ki jo danes ob 18. uri v Ulici Roma prirejajo stranke desne sredine, povedal občinski odbornik in predstavnik stranke Fratelli d'Italia Francesco Del Sordi, ki je skupaj z deželnim svetnikom stranke Forza Italia Rodolfo Ziberno in pokrajinskim tajnikom Severne Lige Walterjem Sepuco utemeljil, zakaj »desna sredina in številni občani« nasprotujejo novim šotoriščem in sprejemnim centrom za begunce v mestu.

»Tudi deželni odbornik Torrenti je priznal, da je Gorica pod prevelikim pritiskom. Dežela je pripravila načrt, na podlagi katerega bi morali prebežnike razmestiti po raznih občinah, kar pa se ni zgodilo. Če obstajajo pravila, zakaj se jih ostale občine ne držijo? Novemu šotorišču odločno nasprotujemo, isto pa velja za ponovno odprtje doma Sv. Jožefa. Stavba je polna podgan in golobov, zato ni primerna za ljudi. Varnostne in zdravstvene predpise morajo spoštovati vsi, vključno z Zdravniki brez meja,« je o možnosti, da bi humanitarna organizacija odprla center za prosilce za azil v stavbi Karitas v Podturnu, dejal Del Sordi. Ziberna ocenjuje, da so stališča Zdravnikov brez meja glede problema beguncev v Gorici politično po-

gojena. »Ne drži, da Gorica ni gostoljubna. V mestu je enostavno preveč beguncev. Odpiranje novih središč ne bo rešilo problema: če bo prostora za 500 ljudi, jih bo drugega dne v mestu že 700,« je prepričan Ziberna, po katerem nekateri »izrabljajo vprašanje beguncev v politične namene.« »S tem ne mislim na prostovoljce, ki svoj čas žrtvujejo za druge,« je dodal, Sepuca pa je izpostavil, da »Severna liga ni rasistična stranka.« »Ljudem je treba pomagati v državah, kjer so doma. Nekatere zadrage in organizacije pa te ljudi izkoriščajo, da mastno služijo, medtem ko revnim Goričanom nihče ne pomaga,« je dejal. Desnosredinska manifestacija bo ob 18. uri pred palačo dežele FJK, v bližini naj bi potekal tudi shod gibanja CasaPound.

NOVA GORICA Turizem, kopica nagrad

V Novi Gorici so se včeraj sklenili Dnevi slovenskega turizma 2015. V treh dneh so se v mestu in okolici v tem sklopu zvrstili številni dogodki: podelitev najvišjih priznanj v turizmu, 62. Gostinsko-turistični zbor Slovenije, 18. Slovenski turistični forum, Srečanje turističnih društev Slovenije, prireditev Okusimo Goriško, podelitev nagrad Moja dežela, lepa in gostoljubna - ki jo vsako leto prireja Turistična zveza Slovenije. Ta je Novi Gorici podelila zlato priznanje v kategoriji srednje velikih mest, sicer pa so na severno Primorsko skupno šla kar štiri priznanja.

Vrhunec letošnjih Dnevov slovenskega turizma je bila torkova večerna svečanost ob 110. obletnici Turistične zveze Slovenije s podelitvijo letošnjih priznanj. V kategoriji srednjih mest so nagradili Novo Gorico, zlato priznanje je v kategoriji hostlov prejel mladinski hotel Pliskovica, bronasto priznanje med mladinskimi hoteli je prejel ajdovski mladinski hotel, v kategoriji kampov pa je komisija z zlatom nagradila kamp Koren v Kobaridu.

Ob zaključku 18. slovenskega turističnega foruma je bila razglašena Evropska destinacija odličnosti 2015. Kot smo že poročali, so ta laskavi naziv dobila Goriška Brda. Komisija je poudarila, da imajo Brda poleg slikovite pokrajine še odličen preplet kulinarike in enogastronomije.

62. Gostinsko-turistični zbor pa je postregel s tekmovanjem v pripravi in postrežbi menija, hotelskih receptorjev, sobaric, vinskih svetovalcev ... V okviru Dni slovenskega turizma se je pod arkadami novogoriške mestne hiše v torek odvijala tudi prireditev okusimo Goriško, ki so jo pripravili Mestna občina Nova Gorica, Turistična zveza TIC Nova Gorica, Območna obrtno-podjetniška zbornica Nova Gorica in Hit. Na stojnicah so različni goriški ponudniki in turistična društva predstavljali ponudbo domačih dobrot, v večernem času so se na isti lokaciji predstavili še gostinci in vinarji. (km)

GORICA - Predstavnika SSO na prefekturi

Nova prefektinja bo prejela seznam nerešenih vprašanj

Prefektinja Isabella Alberti med predstavnicama Sveta slovenskih organizacij Walterjem Bandljem in Filipom Hledetom

Nova goriška prefektinja Isabella Alberti je v torek sprejela deželnega predsednika Sveta slovenskih organizacij (SSO) Walterja Bandlja in odbornika Filipa Hledeta. Med enurnim pogovorom je prišlo do izmenjave stališč glede številnih tem, ki zadevajo slovensko narodno skupnost v deželi in še posebno na Goriškem, pa tudi družbeno-gospodarske težave Gorice.

Prefektinja je obžalovala dejstvo, da je v tem trenutku skoraj vsa pozornost usmerjena v vprašanje sprejema pribežnikov in prosilcev za azil. Zaradi tega so druge teme trenutno manj v ospredju, vendar pričakuje, da bo mogoče v prihodnje v sodelovanju s krovnimi organizacijami zapolniti to vrzel. Slovenska narodna skupnost in z njo povezana vprašanja jo namreč zelo zanimajo, saj so tesno povezani z zgodovinsko in družbeno specifično goriškega prostora, sta po srečanju ugotavljala predstavnika SSO.

Bandelj je predstavil vlogo in delovanje SSO ter prikazal stanje slovenske narodne skupnosti. Posebej je izpostavil pomen sodelovanja z državnimi ustanovami, da lahko pride do polnega izvajanja zaščitnega zakona. Poudaril je, da si slovenska narodna skupnost med drugim želi, da bi se dokončno rešilo vprašanje pravnega zapisovanja slovenskih imen in priimkov oziroma normalne uporabe šumnikov na osebnih dokumentih. Napovedal je tudi, da bo SSO skupaj s SKGZ in paritetnim odborom poskrbel za spisek še odprtih vprašanj glede izvajanja zaščitnega zakona; to bo obenem prikaz celotne slike sedanjega stanja.

Sprejem na goriški prefekturi se je zaključil z obojestransko obvezno, da se je potrebno o vprašanju izvajanja zaščite še naprej pogovarjati in da mora to biti obenem priložnost za ovrednotenje celotnega goriškega prostora, so povedali pri SSO.

GORICA - Reforma uprav

»Ohraniti je treba evropsko vizijo«

Razprava o občinskih unijah in metropolitanskih mestih

Reforma krajevnih uprav ter usoda Gorice in Posočja je bila tema okroglega mize, ki je v Gorizia Palace hotelu potekala na pobudo senatorke Laure Fasiolo in tajnika goriško-števnerskega krožka Demokratske stranke Bruna Crocettija. Govor je bil o metropolitanski občini, medobčinskih unijah, posebnem statusu dežele FJK ter deželni in goriškem razvoju. Med gosti so bili predsednik deželnega sveta Franco Iacop, pravnik Leopoldo Coen in predsednik krožka Rizzatti Nicolò Fornasir.

O strateških ciljih dežele FJK in deželnih ravnovesjih je v uvodu spregovoril Crocetti, v nadaljevanju pa je več sodelujočih kritično ocenilo potek razprave o metropolitanskih mestih, v kateri je v zadnjih mese-

Laura Fasiolo

cih prevladal tržaški ali videmski lokalpatriotizem, druga območja dežele, kot sta Gorica in Posočje, pa so bila spregledana. »Sistem krajevnih uprav je res potreben racionalizacije, po drugi strani pa mora razvoj goriškega območja temeljiti na novem ugledu in vitalnosti ter ohraniti evropsko vizijo. Zato je treba pri razpravi o metropolitanskem mestu paziti bolj na "vsebino" kot na "posodo",« je dejala Fasiolova in spomnila na študijo o metropolitanskem mestu, ki jo je leta 2014 pripravila tržaška univerza. Coen je spregovoril o medobčinskih unijah, metropolitanskih mestih in nevarnosti, da bi različna deželna območja imela različno »težo«, Fornasir pa se je zaustavil pri posebnem statusu FJK in Osimskem sporazumu. Da bi morali v deželno avtonomijo vlagati in biti čim bolj enotni, je prepričan Iacop, pokrajinski tajnik Demokratske stranke Marco Rossi in pokrajinski svetnik Aljoša Sosol pa sta izpostavila izziv Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje.

GORICA - Po razveljavitvi pogodbe z izvajalcem morajo imenovati drugo podjetje

Delavci na grajskem griču šele čez eno leto

Delavci se bodo na gradbišče vzpenjače na grajskem griču predvidoma vrnili šele v drugi polovici prihodnjega leta. Potem ko je letos poleti goriška občina morala razveljaviti pogodbo s firmo Edilramon, bo morala za izvedbo preostalih del, ki jih prejšnji izvajalec ni dokončal, imenovati drugo podjetje. Sprva je kazalo, da bo do objave novega razpisa prišlo v kratkem, v resnici pa bo postopek dolgotrajen.

»Najprej bomo morali posodobiti načrt oz. pripraviti nekakšen "zaključni" projekt del, ki še niso bila izpeljana. To je nujno potrebno, saj smo razveljavili tako pogodbo z gradbenim podjetjem Edilramon, ki je šlo v stečaj, kot tudi z direktorjem del. Pred koncem tekočega meseca bomo izbrali načrtovalce, ki jim bomo zaupali posodobitev projekta - javna dražnja v tem primeru ne bo potrebna -, nakar bo objavljen razpis za izbiro izva-

jalca. Računam, da se bo to zgodilo pred koncem decembra ali najkasneje v januarju,« pravi vodja tehničnega urada Mauro Ussai, po katerem bodo dela predvidoma ponovno stekla v drugi polovici leta 2016. »Med dražbo, dokončnim imenovanjem izvajalca in podpisom pogodbe pač vedno mine nekaj časa,« pravi Ussai, po katerem bodo dela trajala nekaj mesecev. Vzpenjača naj bi torej bila dokončana leta 2017, raba pogojnika pa je obvezna. Koliko pa bo vreden zadnji sklop del? »Točnega zneska še ne morem napovedati, saj bo odvisen tudi od načrta. Morda bomo v razpis vključili nabavo kabin vzpenjače,« pojasnjuje Ussai.

Projekt vzpenjače, ki bi že zdavnaj morala povezovati Travnik z gradom, se ni rodil pod srečno zvezdo. Gradnja se je namreč začela že konec leta 2010. Na pod-

lagi pogodbe, ki jo je občina podpisala s podjetjem Edilramon, bi se dela morala zaključiti v 520 dneh, torej aprila 2012; minilo jih je preko 1700, zaključek pa je - kot kaže - še zelo daleč. Potem ko je lani rešila vprašanje antičnega obzidja, ki so ga delavci odkrili na grajskem griču in zaradi katerega je spomeniško varstvo prekinilo dela, se je morala občina letos spoprijeti z novo težavo. Podjetje Edilramon se je namreč znašlo v hudih finančnih težavah, zato so konec julija razveljavili pogodbo. Vzpenjača na grad, ki že leta razdvaja Goričane, se je marca znašla tudi pod drobnogledom računskega sodišča. »Poslali smo jim zahtevano dokumentacijo, drugih informacij pa za zdaj nimamo,« je na vprašanje, ali se je postopek na računskem sodišču zaključil, odgovoril vodja tehničnega urada goriške občine Mauro Ussai. (Ale)

NOVA GORICA Delovna mesta sedanosti in prihodnosti

Informacijska točka Europe Direct Goriška organizira Evropski teden programiranja. Dogodki bodo potekali od danes do nedelje na različnih lokacijah v Novi Gorici. »Za več kot 90 odstotkov samostojnih poklicev je potrebnih vsaj nekaj kompetenc s področja informacijsko-komunikacijske tehnologije,« opisujejo organizatorji pomen programiranja, ki je temelj za razumevanje hiper-povezanega sveta.

V Novi Gorici bo te dni več predavanj in delavnic. Prva bo že danes med 16. in 19. uro na temo *CNC - spoznavanje dela z računalniško vodenimi stroji*; potekala bo v Medpodjetniškem izobraževalnem centru (Cankarjeva ulica 8a). Delavnica je brezplačna in primerna za srednješolce, študente in vse zvedave; prijave sprejemajo na go-lab@outlook.com. V petek med 16. in 19. uro bo predstavljeno delovanje 3D tiskalnika v prostorih KGŠ (Trg Edvarda Kardelja 1), kjer bo v soboto med 10.30 in 11.30 tudi predavanje na temo *Splet je zabaven, naj bo tudi varen!*; na zabaven pogovor o varni rabi spleta in zaščiti računalnika za varno brskanje so vabljeni otroci in starši.

Gradbišče na grajskem griču sameva že dve leti

BUMBACA

TRŽIČ - Sodišče zaključilo postopek Občina ni plačala, a ni kršila zakonodaje

GORICA Pet delovnih mest

Goriška pokrajina je pripravila tri projekte družbeno koristnih del, v okviru katerih bodo začasno zaposlili pet ljudi, ki so v dopolnilni blagajni ali v programu mobilnosti. V okviru prvega projekta bodo eno osebo začasno zaposlili na goriškem sodišču, kjer bo zadolžena za zbiranje podatkov in njihovo shranjevanje v računalnik. Drugi projekt predvideva začasno zaposlitev na goriškem državnem tožilstvu, kjer bo uslužbenec skrbel za shranjevanje dokumentov in podatkov, fotokopije ipd. Na goriškem poljevljstvu gasilcev pa bodo zaposlili tri osebe, ki bodo sodelovale z uradom za preprečevanje požarov in uradom za zaposlovanje v Gorici zbirali do 23. oktobra.

Tržiška občina ni kršila zakona, ko ni pristala na plačilo stroškov izrednega vzdrževanja rezidenčno-trgovskega kompleksa, ki mu pravijo Borgo Rosta, kjer je lastnica 24 parkirnih mest. Računsko sodišče je zaključilo postopek, ki ga je sprožilo zoper občinsko upravo, potem ko ta ni pristala na plačilo 23.722 evrov upraviteljem kompleksa. Sodišče prve stopnje je dalo prav upraviteljem kompleksa, občina pa razsodbe, na podlagi katere bi ob stroških za popravilo pročelja stavbe morala kriti še preko 6000 evrov sodnih stroškov, ni sprejela. Namesto da bi plačala, se je pritožila na višje sodišče, saj je uprava ocenila, da je bilo popravilo pročelja estetski poseg, občina pa ni lastnica nobenega stanovanja. Leta 2014 pa je računsko sodišče zoper občino sprožilo postopek, da bi preverilo, ali je ravnala v skladu z zakoni. Izkazalo se je, da je tako, zato so sodniki postopek arhivirali.

GORICA - Poslopje v Ulici Grabizio

Poleti obnova šole

Sedež slovenske Večstopenjske šole in šole Trinko bodo prilagodili protipožarnim predpisom - Včeraj so izbrali izvajalca

Sedež Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici, kjer domuje nižja srednja šola Ivan Trinko, bodo prihodnje leto prilagodili novim predpisom na področju protipožarne zaščite. Izvajalca del je tehnična komisija goriške občine izbrala včeraj: med šestnajstimi ponudbami je najboljšo vložilo podjetje Binoletto iz kraja San Donà di Piave, ki je na izklicni ceni zagotovilo 26,645-odstotni popust in je bilo začasno imenovano za izvajalca. Ko bodo tehnični uradi opravili vsa potrebna preverjanja, bo prišlo do dokončnega imenovanja in podpisa pogodbe.

Pripravo načrta je občina lani zaupala začasni navezi arhitektov in inženirjev Gianpiera Cesarinija, Bruna Crocettija, Paola Blazica, Enrica Comarja in Gianpaola Gazzana. Projekt predvideva obnovo protipožarnega sistema, električne napeljave, stropov in ureditev polkletnih prostorov. »Stavbo bodo opremili tudi z zunanjimi požarnimi stopnicami,« je za Primorski dnevnik povedal vodja tehničnega urada goriške občine Mauro Ussai.

Izklicna cena v javnem razpisu je znašala 530.000 evrov. Znižanje, ki

Slovenska šola v Ulici Grabizio

BUMBACA

ga je ponudilo gradbeno podjetje Binoletto, se nanaša le na del izklicne cene, in sicer na 342.771,85 evra: ostalo so namreč stroški za varnost in delovno silo.

Vodja občinske tehnične službe je pojasnil, da je bil sedež slovenske šole skupaj s stavbama osnovnih šol v ulicah Cipriani in Zara vključen v t.i. Načrt za šole. »Dežela je naše tri projekte vključila v seznam za leto 2015, zato je bilo treba izvajalca imenovati do konca oktobra,« je povedal

Ussai.

Dela v Ulici Grabizio bodo izvedli prihodnje poletje. »O poteku se moramo še podrobneje pogovoriti z ravnateljico slovenske Večstopenjske šole Elizabeto Kovic. Nekatera manjša dela, ki ne bi vplivala na potek pouka, bi se sicer lahko začela že prej, odločali pa bomo skupaj z vodstvom šole. Glavnino del bomo vsekakor izpeljali v poletnih mesecih, ko ne bo pouka,« je zaključil vodja tehničnega urada občine Gorica Mauro Ussai.

TRŽIČ - Gradbena dela na najbolj nevarnih križiščih

Z grbinami bodo umirili promet in zagotovili večjo varnost pešcev

Gradbišče na tržiški ulici

FOTOCV.

Občina Tržič je v zadnjih tednih izpeljala vrsto ukrepov za umiritev prometa, s katerimi je želela zagotoviti večjo varnost pešcev in kolesarjev v mestnem središču. V teh dneh se zaključuje postavljanje grbin na najbolj nevarnih točkah, in sicer na križiščih med ulicama Aquileia in Sanzio, ulicoma Duca D'Aosta in Mazzini, med Ulico Mandrie in Trgom Tommaseo ter v Ulici Romana. V Ulici Duca D'Aosta bodo uredili dvignjen prehod za pešce, ki bo - po zgledu Ulice Aris - primerno označen in pobarvan. »Cilj teh ukrepov je zaščita pešcev, najšibkejših udeležencev v cestnem prometu,« je povedal tržiški občinski odbornik Fabio Gon.

V zadnjih tednih pa je tržiška občinska uprava izvedla tudi druga dela. Podjetju Città Solidale iz Štarancana so zaupali ureditev klančn za invalide v ulicah Garibaldi, Manzoni, Matteotti, Randaccio, Moro, S. Nicolò, Poma, Valentini, Alfieri in Mazzini. V ta dela je občina vložila okrog 10.000 evrov, 18.000 evrov pa bodo namenili obnovi označb na mestni mreži kolesarskih stez. V Ulicah Bagni, Boschetti, Manlio, Doria, Tito Livio, Da Vinci in Pucino bodo obnovili cestišče, na križišču med Drevoredom San Marco ter ulicama Bixio in Carducci pa so premaknili semaforje, ki so po novem bolj vidni.

First lady slovenskega jazz
MIA ŽNIDARIČ
STEVE KLINK Piano ROBERT JUKIČ Double bass
Ponedeljek, 19. oktobra 2015 ob 20.30
Kulturni dom Gorica - ul. Brass, 20
Info: Kulturni dom - tel. +39 0481 33288; email info@kulturnidom.it

De Angelis hitro okreva

MOTEGI - Potem ko se je zdravstveno stanje dirkača iz San Marina Alexa de Angelisa, ki se je hudo poškodoval na treningu pred motociklistično dirko za VN Japonske v Mote-giju, že precej izboljšalo, je zdaj izrazil upanje, da bi morda lahko spet nastopil že na zadnji dirki sezone 8. novembra v Valencii. De Angelis je še vedno v bolnišnici v Mibuju, a je njegovo stanje že precej boljše. Je pri zavesti, njegove nevrološke sposobnosti pa se izboljšujejo.

Kopitar še z ničlo

LOS ANGELES - Nekdanji dvakratni prvaki lige NHL, Los Angeles Kings, niso najbolje začeli nove sezone elitnega severnoameriškega hokejskega prvenstva. Tudi na tretji tekmi na domačem ledu dvorane Staples Center so vpisali poraz. Tokrat so bili s 3:0 boljši Vancouver Canucks. Kralji so brez osvojenih točk skupaj z Edmonton Oilers pri repu pacifiške skupine. Slovenski hokejski reprezentant v vrstah Los Angelesa Anže Kopitar je dvakrat streljal v okvir vrat, a ploščica ni zatresla mreže.

KOŠARKA - Začela se bo nova sezona najbolj prestižnega evropskega pokala

Vse bogatejša evroliga

Danes se začena nova sezona košarske Evrolige. Gre za prvenstvo, ki je v organizacijskem in ekonomskem velikem vzponu, tako da lahko pričakujemo zanimive boje od vsega začetka, saj so 24 ekip razpoređili v štiri skupine po šest moštvo, le štiri najboljše ekipe pa se bodo uvrstile v drugi del prvenstva, t.i. »Top 16«, ki bo potekal med 29. decembrom in 8. aprilom. Četrtninalni dvoboji bodo nato med 12. in 26. aprilom, sklepni »Final 4« pa bo na sporedu v Berlinu od 13. do 15. maja.

Letošnji favoriti

Ko je v Evroligi govor o favoritech, se vsako leto omenjajo približno ene in iste ekipe, ki so po košarski tradiciji ali po ekonomski zmogljivosti med najboljšimi v Evropi. Favorit številka ena bo tudi letos **madriški Real**, lanski evropski prvak, ki razpolaga z igralci, ki so v minulih sezonah tako s klubom kot z reprezentanco zmagali čisto vse, kot so Lull, Fernandez, Rodriguez in Reyes. Poleg njih pa vlada veliko pričakovanje za najbolj perspektivnega slovenskega igralca, Luko Dončiča (letnik 1999), ki bo letos zelo verjetno že nabiral svoje prve evroligaške izkušnje. O španski premoči pričata tudi kakovost **Barcelone**, ki ima dva odlična organizatorja igre (Satoransky in Arroyo) ter druge kakovostne igralce, kot so Ribas, Abrines, Perperoglu, Samuels, Tomić in Lawal, preseneti pa lahko tudi mladi Vezenkov. Med tradicionalne favorite spada tudi **CSKA iz Moskve**, ki je v rokah playmakerja Miloša Teodosića. Rusi so letos izredno motivirani, saj bo sklepni del tekmovanja potekal v Berlinu in ravno v nemški prestolnici se je začelo nesrečno obdobje ruske ekipe. Ta je

2 oziroma 1,8 milijona evrov letne plače znaša pogodba, ki jo je podpisal Italijan Luigi Datome s carigraskim Fenerbahčejem. Italijanski reprezentant bo najbolje plačani Italijan v evroligi. V »top 50« najbolje plačanih igralcev je tudi Slovenec Zoran Dragič, ki igra pri ruskem Khimkiju, s približno milijonom evrov na sezono.

zadnjič slavila leta 2008, leta 2009 pa ja slovo izgubila v Berlinu zaradi prekratkega meta Šiškauskasa. Od takrat CSKA ni nikoli osvojil tega tekmovanja, Teodošić pa se je kar šestkrat zapored uvrstil v »Final 4«, Evrolige pa ni nikoli zmagal. Ali bo letos končno prekinil urok? Nevaren pa je zagotovo tudi **Fenerbahče**, ki se je po odhodu Bjelice okrepil z Antićem, Datomejem, Sloukasom, Kalinićem in (nekdanjim) Bobbyjem Dixonom oz. Alijem Muhammadom, računa pa lahko še vedno na Hickmana, Bogdana Bogdanovića in na Jana Veselija, enega izmed najboljših centrov letošnjega EP, trener moštva pa je »neki« Željko Obradović.

Ostale ekipe in igralci

Seveda bodo v letošnji Evroligi lahko opazovali še številne zelo kakovostne ekipe in igralce. Naj omenimo **Panathinaikos** (zelo ro-

Najboljše plačani Slovenec Zoran Dragič (levo) in najboljše plačani Italijan v evroligi Luigi Datome, ki sta se med seboj pomerila avgusta v Pokalu Adecco v Kopru

FOTODAMJ@N

mantično bi bilo, če bi v zadnjem letu Diamantidisove kariere Grki poskrbeli za odmevno uvrstitev), **Efes iz Carigrada** (Šarić, Huertel, Osman), **Olympiacos** (5 odigranih »Final 4« v zadnjih 7 letih in Spanoulis v ekipi), **Maccabi** (pozor na 18-letnega Hrvata Dragana Benderja) in **Khimki** (njegov bratnilci so: Alexey Shved, Zoran Dragič, Tyrese Rice in Petteri Koponen), medtem ko naj bi bile na papirju ostale ekipe nekoliko šibkejše, čeprav v **Milanu** ne skrivajo svojih ambicij (poleg ekipe EA7 bo v Evroligi Italijo zastopal tudi državni prvak **Sassari**), **Žalgiris iz Kaunasa** ima zanimivo peterko, nepredvidljive pa so tudi ekipe iz bivše Jugoslavije, kakor pričča lanska izvrstna sezona **Cvrene zvezde**, čeprav je letos Bobana Marjanovića (pri Spursih v ligi NBA) nadomestil nekoliko bolj nizki in široki »Big Sofa« Schorstanitis. Veliko pričakovanje vlada tudi za nemške ekipe, saj je košarka na klubski ravni v Nemčiji v velikem vzponu.

Rising Star Trophy

Letošnjo Evroligo bodo zagotovo spremljali številni skavti iz lige NBA, ki bodo z zanimanjem sledili nastopom perspektivnih mladih igralcev. Ti se bodo potegovali za nagrado za najboljšega košarkarja U22 **Rising Star Trophy**, predvsem pa za nove in bogatejše pogodbe. V prejšnjih dveh sezonah so nagradili Bogdana Bogdanovića, letos pa se bodo za prestižno nagrado najverjetneje potegovali že omenjeni Bolgar s ciprskim po-tim listom Alexander Vezenkov, Senegalec Moussa Diagne, možnost, da se izkažejo pa bodo imeli tudi številni košarkarji iz držav bivše Jugoslavije. Slovenca Dončiča in Hrvata Dragana Benderja smo že omenili, dobro sezono pa lahko odigra tudi perspektivni hrvaški košarkar zagrebške Cedevite Marko Arapović, Daria Šarića pa ni treba dodatno izpostavljati.

Več zanimanja in posledično več denarja

Zanimanje za Evroligo močno narasča, saj so se organizatorji odločili za vse večjo promocijo evropske košarke, kot pri-

čaju tudi nastopi v preteklih dneh oz. tednih evropskih ekip na ameriških tleh. Ker pa je Evroliga vse bolj prepoznavna, razpolagajo nekateri klubi, ki v njej nastopajo, z relativno visokimi vsotami denarja, tako da postajajo ponovno privlačni za marškaterega igralca, ki se tako nekoliko »lažje« odreče izredno bogati ligi NBA. Najbolje plačani igralec v letošnji evroligaški sezoni bo po neuradnih podatkih Alexey Shved, kateremu bo Khimiki odšteli 3,4 milijona evrov. Kar dvanajst igralcev bo nato služilo več kot 2 milijona, med katerimi Rudy Fernandez (2,8 milijona), Free-land, Spanoulis, Krstić, Teodošić in Navarro. Najbolje plačani Italijan bo Gigi Datome (1,8 v skupni lestvici z 1,8 milijona na leto), med petdeseterico najbogatejših igralcev pa je tudi Slovenec Zoran Dragič s približno milijonom evrov na sezono. Ekipa, ki si lahko privoščijo, da igralcem izplačujejo najvišje vsote, pa so CSKA iz Moskve, Fenerbahče, Real Madrid, Barcelona in Panathinaikos, vsa ta moštva pa seveda spadajo med favorite za zmago v letošnji Evroligi. Na srečo pa bo končnega zmagovalca določilo še vedno igrišče in ne de-

nar, tako da so presenečenja vedno dobrodošla.

Ljubljana v EuroCupu

Igrišče pa je včeraj že poskrbelo za prve rezultate v tekmovanju EuroCup, ki bi ga lahko opisali kot neke vrste »B-ligaško Evroligo«. V njem nastopa 36 ekip, ki so jih razdelili v 6 skupin. Med temi imamo tudi moštva, ki si jih lahko košarski ljubitelji iz naših krajev ogledajo v živo. **Union Olimpija iz Ljubljane** (pozor na Dončičevega prijatelja Blaža Mesička, letnik 1997) je včeraj odigrala prvo srečanje skupine A v Stožicah proti ekipi **Dolomiti Energia Trento (Ljubljanci so zmagali z 98:97)**. V skupini C je svoj krstni nastop opravila tudi **Umana Reyer iz Benetk (poraz proti Ulmu 87:68)**. Ekipa, za katero nastopata Tržičana Michele Ruzzier in Stefano Tonut (sinoči sta oba dosegla 7 točk), je igrala v gosteh proti nemškemu moštvu Ratiopharm Ulm. Italijo pa zastopata še **Reggio Emilia in Brindisi**, ki sta se včeraj pomerila med seboj v italijanskem derbiju v skupini B (82:79 za Reggio). **Albert Voncina**

KOŠARKA

Marko Milič obesil čevlje na klin

LJUBLJANA - Eden najboljših slovenskih košarkarjev in nekdanji kapetan slovenske reprezentance Marko Milič je po 24 letih med člani uradno končal svojo igralsko kariero. Zdaj 38-letni Kranjčan je svojo športno pot začel pri domačem Triglavu in se v svet izstrelil prek Uniona Olimpije. Ljubiteljem košarke bo v spominu ostal zaradi predanosti košarki, atraktivnosti na parketu in večni dobri volji. Bil je prvi Slovenec, ki se je preizkusil v ligi NBA, ter prvi, ki je zabil prek avtomobila, kar je dobro zaznamovalo njegovo kariero, so pri KZS opisali Miliča, ki je bil tudi ambasador prostovoljcev na EuroBasketu 2013.

Milič ni nikoli zavrnil povabila slovenske reprezentance, njen kapetan je bil leta 2001, za katero je nastopil na 59 uradnih tekmah oziroma na šestih evropskih prvenstvih (1995, 1997, 1999, 2001, 2003 in 2005) in prvem svetovnem za Slovenijo leta 2006. Na uradnih tekmah je dosegel 605 točk, vključno s pripravljalnimi pa 1043, kar ga uvršča na deveto mesto na večni lestvici. V svoji karieri je igral za 13 klubov v osmih državah na treh celinah, osvojil pa je štiri naslove slovenskih državnih in tri pokalnih prvakov, pokal Uleb in naslov španskega prvaka z Realom Madridom (2007) ter dva naslova državnih in enega pokalnih prvakov v Kuvajtu, kjer je končal svojo košarsko pot.

Mirza Begić v NBA

NEW ORLEANS - Moštvo severnoameriške košarske lige NBA je sporočilo, da je sklenilo pogodbo s slovenskim košarkarjem Mirzo Begićem. Podrobnosti sodelovanja s 30-letnim in 216 cm visokim centrom klub ni razkril. Na klubski spletni strani so zapisali, da je Begić nazadnje igral za Laboral Kutxo v španski ligi, pred tem pa v Sloveniji, Italiji, Litvi in Grčiji.

Liga Telemach v živo

V soboto se s tremi tekmami začena nova sezona Lige Telemach, v kateri bo od primorskih ekip igral le Portorož. Že tretjo sezono zapored bodo tekme Lige Telemach v HD kakovosti in s komentatorjem v živo prenašala spletna stran vzivo.si.

NOGOMET - V nedeljo bo Slovenija dobila tekmecca za play-off

Na vzhod ali sever?

V dodatnih tekmah za nastop na Euro 2016 proti Ukrajini, Madžarski, BiH ali Švedski

NYON - Slovenska nogometna reprezentanca bo v nedeljo, 18. oktobra, v Nyonu dobila tekmecca v dodatnih kvalifikacijah za nastop na evropskem prvenstvu prihodnje leto v Franciji, Evropska nogometna zveza (Uefa) pa je včeraj določila nosilce žreba. Med njimi ni Slovenije, njene možne tekme pa so BiH, Ukrajina, Švedska in Madžarska. V drugem jakostnem bobnu so poleg Slovenije še Danska, Irska in Norveška. Prve tekme dodatnih kvalifikacij bodo na sporedu med 12. in 14., povratne pa med 15. in 17. novembrom.

Na EP so se poleg gostiteljice Francije prek kvalifikacij uvrstile še Avstrija, Anglija,

Islandija, Češka, Severna Irska, Portugalska, Španija, Švica, Italija, Belgija, Wales, Albanija, Romunija, Nemčija, Poljska, Rusija, Slovaška, Hrvaška in Turčija.

Italijan v najboljši enajsterici UEFA

NYON - Krovna evropska nogometna zveza (Uefa) je dan po koncu rednega dela kvalifikacij razkrila svojo najboljšo enajsterico kvalifikacijskega obdobja. V njej ni portugalskega zvezdnika Ronaldo, ima pa tri predstavnike Münchenski Bayern: Avstrija Da-

vida Alabo, Poljaka Roberta Lewandowskega in Nemca Thomasa Müllerja. Uefa je za člana najboljše enajsterice kvalifikacij izbrala vratarja Thibaut Courtois (Belgija), branilci Matteo Darmian (Italija), Ashley Williams (Wales), Gary Cahill (Anglija) in Razvan Rat (Romunija), vezisti Gylfi Sigurdsson (Islandija), Steven Davis (Severna Irska) in Alaba (Avstrija) ter napadalci Müller (Nemčija), Lewandowski (Poljska) in Gareth Bale (Wales). Na rezervni klopi so Ciprijan Tatarusanu (Romunija), Jordi Alba (Španija), Kamil Glik (Poljska), Marek Hamšík (Slovaška), Ivan Perišić (Hrvaška), Kevin De Bruyne (Belgija) in Artjom Džuba (Rusija).

ODBOJKA - Ena največjih senzacij v zgodovini evropskega prvenstva

Mojstrovina

Slovenska izbrana vrsta je v četrtfinalu premagala svetovne prvake Poljake
V sobotnem polfinalu bodo Gianijevi varovanci igrali proti ItalijiODBOJKA - ACH
Jernej Terpin
v začetni postavi
dosegel 11 točk

LJUBLJANA - Odbojkarji ACH Volleyja so na svoji drugi tekmi turnirja srednjeevropske lige doma s 3:0 (20, 21, 21) premagali Mladost Kaštelo. Števerjanski odbojkar Jernej Terpin je za ljubljanski klub prispeval 11 točk. Nekdanji odbojkar goriške Olympie je tekmo začel v začetni postavi skupaj z Matijo Jerebom, Samuelom Walkerjem, Dikom Purićem, Mariom Konciljo, Ericom Mochalskim in prostim igralcem Matijo Pleškom. Terpin je bil v napadu najbolj zanesljiv v drugem nizu.

ACH Volley: Flajs, Jereb 6, Purić 5, Walker 7, Satler, Kumer, Jurić, Donik, Mochalski 14, Terpin 11, Pleško, Koncilja 6.

NOGOMET - D-liga

Triestina do treh točk v gosteh šele v 90. minuti

FONTANAFREDDA - V 8. krogu nogometne D-lige je Triestina včeraj na gostovanju v Fontanafreddi dosegla drugo zaporedno zmago. Varovanci trenerja Lottija so zmagali z 2:1. Oba zadetka je dosegel Kabine. Za furlansko ekipo je v 84. minuti izenačil Tonizzo. Zmagoviti gol so tržaški gostje dosegli šele v 90. minuti. Tržaški Ufm je v gosteh proti Liventini izgubil s 3:2. Furlanski derbi pa je osvojil Tamai, ki je bil z 2:1 boljši od Sacileseja.

prej do novice
www.primorski.eu

ODBOJKA - 8. Memorial Sergia Veljaka v Repnu

Sloga Tabor že v formi

Varovanci trenerja Gregorja Jerončiča so premagali Rovinj in Logatec

V Repnu je bil včeraj na sporedu 8. Memorial Sergia Veljaka, ki sta ga v spomin na prerano preminulega izjemnega odbojkarja priredila AŠD Sloga Tabor in ZSSDI pod pokroviteljstvom Dežele FJK.

Troboja sta se poleg Sloge Tabor Televita udeležila še slovenski drugoligaš OK Logatec in hrvaški prvligaš OK PC Rovinj Rovigno. Prva sta na igrišče stopila Sloga Tabor Televita in ekipa iz Rovinja, odraz tamkajšnje italijanske manjšine. Hrvaški prvligaš je sicer prišel v Repen v rahlo okrnjenem sestavu, kar sicer ne zmanjšuje njegovega ugleda, vendar je bil dobesedno brez moči proti tokrat razigranim slogašem, ki so že v kali zatrli vsak njihov odpor in jih povsem nadigrali tako na mreži kot v polju. Druga tekma je bila na začetku zelo izenačena, v prvem nizu sta se ekipi borili vse do konca. V drugem je najprej vodil Rovinj-Rovigno, ko pa je Logatec zaostanek nadoknadil, je to spravilo istrske igralce povsem s tira in niso več zmogli reagirati. V zadnjem srečanju je Sloga Tabor še enkrat zaigrala na višini in brez večjih težav spravila na kolena sicer borbeni Logatec. V primerjavi s prejšnjim turnirjem so naši odbojkarji pokazali res lep napredek v igri. Trenerju Jerončiču je turnir vsekakor prišel prav, da je dva tedna pred prvenstvom lahko preveril formo svojih igralcev in po tem, kar so pokazali, lahko vsi z optimizmom pričakujejo prve prvenstvene boje. Tekmam je sledilo nagrajevanje. Bivši Slogin predsednik in nekdanji Sergiov soigralec Vojko Miot, pozdravil vse navzoče in želel veliko uspehov v bližajočem se prvenstvu. Nagrajevanju je prisostvovala Sergiova vdova, gospa Bruna, ki je z Vojkom Miotom tudi nagradila najboljše. Pokale so prejele vse nastopajoče ekipe, nagrajeni pa so bili tudi najboljši posamezniki in sicer branilec Ambrož Peterlin (Sloga Tabor Televita), podajalec Jure Cotič (OK Logatec), napadalec Alen Jereb

Nikola Ivanovića so nagradili kot najboljšega igralca turnirja (OK Logatec) ter najboljši igralec Nikola Ivanović (Sloga Tabor Televita).

Izidi: Sloga Tabor Televita – OK CP Rovinj Rovigno 2:0 (25:17, 25:13), OK Logatec - OK CP Rovinj Rovigno 2:0 (25:23, 25:17), Sloga Tabor Televita – OK Logatec 2:0 (25:17, 25:13). **Vrstni red:** 1. Sloga Tabor Televita, 2. OK Logatec, 3. OK CP Rovinj Rovigno.

Sloga Tabor Televita: Antoni, Bolognesi, Cettolo, Iaccarino, Ivanović, Jerončič, Kante, Peterlin, Rigonat. Trener G. Jerončič. Rovinj Rovigno: Licina, Janko, Sponza, Poropat, Vincek, Trani, Kić, Čičković, Persič. Trener Paolo Markulin. Logatec: Uršič, Jereb, Pirc, Cotič, Alibegić, Čuk. Trener Saša Bandić.

Veseli v slovenskem taboru je bilo nepopisno

CEV.LU

Italija - Rusija 3:0 (20, 19, 19)

Italija: Sottile, Vettori, Juantorena 14, Gianelli 1, Rossini, Zaytsev 18, Lanza 22, Butti 8, Colaci (L), Piano 1.

BUSTO ARSIZIO - V drugem četrtfinalu je Italija pred domačim občinstvom zaslužno in brez večjih težav premagala jalovo Rusijo. »Zbornaja komanda« ni nikoli povzročila težav Italijanov, ki so igrali sproščeno in izjemno zanesljivo. Najboljša igralka sta bila Filippo Lanza in Ivan Zaytsev, ki sta dosegla 22 in 18 točk.

Ostala četrtfinalna izida: Bolgarija - Nemčija 3:0, Francija - Srbija 3:1. **Polfinala,** v soboto v Sofiji: Slovenija - Italija in Bolgarija - Francija.**Slovenija - Poljska 3:2 (17, 19, -23, -19, 14).** Slovenija: Pejnen 7, Šket 3, Gasparini 17, Plot, Vincić 4, Kozamernik 6, Koncilja 3, Klobučar 2, Kovačić, Pokeršnik, Ropret, Urnaut 17, Čebulj 14, Pavlović.

SOFIJA - Slovenski odbojkarji so pravi drami poskrbeli za eno največjih senzacij v zgodovini evropskih prvenstev. Po zmagi nad svetovnimi prvaki Poljaki so se uvrstili v polfinale in se bodo v soboto in nedeljo merili za odličja. Pojutrišnjem bo nasprotnik Slovencev Italija (igrali bodo v Sofiji), ki je včeraj premagala Rusiji s 3:0.

Javnost tega zagotovo ni pričakovala, fantje pa so ves čas verjeli vase, prepričani so, da lahko premagajo vsako reprezentanco, ta samozavest pa jim je še kako koristila. Tudi potem, ko so zapravili vodstvo 2:0 v nizih, so bili samozavestni, v »tie breaku« so ubranili tudi zaključno žogo tekmecev, s tem pa dokazali, da so tudi psihično na visoki ravni, kar v preteklosti ni bila njihova značilnost. Izbranci Andre Gianija so se spet striktno držali navodil, ves čas tekme kazali odlično odbojko, čeprav so po zaostanku z 0:2 Poljaki izenačili. Napak ni bilo veliko, mogoče so zapravili le nekoliko preveč protinapadov. A za to ima gotovo nekaj zaslug tudi kakovosten tekmeček, ki sicer na tem prvenstvu ne igra svoje najboljše odbojke, kar pa ne zmanjšuje slovenskega uspeha.

»Neverjetno? Zame ne!«

Andrea Giani, selektor Slovenije: *»Fantastično, za mnoge neverjetno, zame ne. Ne morem reči, da sem nekaj takega pričakoval, a vedel sem, da imamo možnosti. Velika zmaga, fantje so odigrali veliko tekmo. Niti v enem trenutku niso padli, tudi v nizih, ki smo ju izgubili, so igrali odlično odbojko, kar je bilo najpomembnejše. Prav to sem jim dopovedoval po izenačenju na 2:2. Zavedati so se morali, da igrajo odlično, da bo še prišla priložnost. In videlo se je, da so se od prve tekme in tudi od poraza proti Belgiji nekaj naučili. Psihično so bili trdni, ni jih zmedla niti njihova zaključna žoga, glave so bile na pravih mestu in to je pri odbojki odločilno. To so najlepši trenutki moje trenerske kariere, nekaj takega sem doživljal le kot igralec. Zdaj ne mislim, da je naša misija tukaj končana. Fantje so še lačni zmag, s tekme v tekmo so boljši, res pa je, da so s tekme v tekmo močnejši tudi nasprotniki. Vseeno pa verjamem, da Slovenija lahko postane tudi evropski prvak, a treba je iti korak za korakom.«*

SENZACIJA

Jan Grgič

jan.grgic@primorski.eu

Zmagovalna miselnost

Če v nogometu lahko palček premaga velikana, se v odbojki ponavadi težko zgodi, da slabša ekipa premaga boljšo. Slovenija si je včeraj privoščila nič manj kot svetovne prvake Poljake. To se pravi, da Slovenci niso slabi odbojkarji. Čisto nasprotno. Bili so dobri že s prejšnjim selektorjem Luko Sabetom. Še boljši so z Italijanom Andre Gianijem, ki je slovenski izbrani vrsti - kot je v sredinem intervjuju poudaril tržaški strokovnjak Marko Kalc - dal piko na i. Zelo enostavno: vcepil jim je zmagovalno miselnost, ki je v ekipnih športih bližja Italijanom kot Slovincem. Temperamentni Giani, ki je na klopi aktivno spremljal vsako točko in potezo svojih varovancev, je slovenskim odbojkarjem pomagal, da niso popustili v ključnih trenutkih. Ostali so zbrani tudi v zadnjem petem setu, ko so Poljaki vodili s 13:12. Psihološki plus je bil na strani Poljakov, kar pa ni zmedlo Izolana Gasparinija in soigralcev. Slovenija je poskrbela za pravi podvig, ki je primerljiv z zgodbo nogometnih kolegov, ki so se uvrstili na evropsko in svetovno prvenstvo. Podobno kot takratna generacija nogometašev so se tudi odbojkarji borili za vsako žogo. Igrali so požrtvovalno. Nikoli niso popustili. Čisto nasprotno s Katančevimi fanti (zadnje) generacije 2.0. Resda se je Slovenija uvrstila v dodatne kvalifikacije za Euro 2016 (kot tretji na lestvici). Sedanja Katančeva ekipa je morda celo bolj kakovostna od prejšnje (pogojnik je obvezen), ni pa toliko borbeno, požrtvovalna in tudi zavedna, kot je bila prejšnja. Josipa Iličiča, ki je odličen nogometaš (ni pa stabilen), ne moremo primerjati z Zlatkom Zahovičem, ki je bil nesporni lider reprezentance. Tudi Katanec ni več tisti Srečko, ki je navduševal slovenske množice pred več leti. V primeru kvalifikacije na Euro bo vsekakor postal narodni junak. Zagotovo pa se njegovo sodelovanje z državno reprezentanco zaključuje. Treba bo poiskati novega selektorja, ki bo kot Giani vcepil slovenskim nogometašem zmagovalno miselnost. Prišel je morda čas za tujca tudi na klopi slovenske nogometne izbrane vrste. Nekoč se je šušljalo o Edyju Reji. Res je, da so Italijani specialisti za »čudeže«. Andrea Giani docet! Pa tudi Gianni De Biasi, ki je Albanijo prvič v zgodovini popeljal na francoski Euro. V Tirinu mu bodo bržkone zgradili spomenik. Kaj pa Gianiju v Ljubljani, če bo v soboto premagal še »svoje« Italijane?

Norveški »dream team« trenira v Karniji

V kraju Forni Avoltri bo do 22. oktobra trenirala norveška ženska reprezentanca biatlona. V norveškem »dream teamu« so Fanny Horn, Tiril Eckhoff, Marte Olsbu, Synnove Solemdal in Elisa Ringen. Trenirale bodo v Areni Carnia.

Slovenski jadralki 27.

Slovenki Tina Mrak in Veronika Marcarol sta po tretjem dnevu jadralskega svetovnega prvenstva olimpijskega razreda 470, ki poteka v Haifi v Izraelu, na 27. mestu. V moški konkurenci vodita Hrvata Fantela in Marenić. Italijana Capurro in Puppo sta 36.

Ni jim uspel podvih

Izolonom ni uspel podvig. Rokometaš Celja Pivovarne Laško so v tekmi 7. kroga 1. NLB Leasing lige v gosteh premagali Istrabenz pline Izolo s 25:20 (12:12).

ODBOJKA - Trener Zaleta Sloge v ženski deželni C-ligi

Jasmin Čturič: dober sprejem in pozitivno razmišljanje

Nekdanji slovenski reprezentant Jasmin Čturič se je na klo Zaleta Sloge usedel letos poleti, po odhodu Edija Bosicha, ki je vodil zaletovke zadnje štiri sezone. Našel je dokaj spremenjeno in pomlajeno odbojarsko ekipo, v katero je že v poletnem obdobju vnesel nekaj sprememb. Že prvi meseci v novi vlogi so mu vlili veliko motivacije, s katero je pozitivno okužil tudi svoje odbojkarice, ki bodo prvo prvenstveno tekmo ženske C-lige odigrale v nedeljo v gosteh v Porčii ob 18. uri.

Čeprav ste še aktiven odbojkar na mivki, vam trenerska izkušnja ni nova. Zakaj ste sprejeli povabilo koordinatorjev projekta Zalet?

Letos sem polagal trenerski izpit druge stopnje in sem bil stalno na vezi z Ivanom Peterlinom. Nekega dne me je vprašal, kateri so moji načrti. Povedal sem mu, da uživam pri delu z mladimi, tako da nisva imela težav pri nadaljnjem dogovarjanju.

Kakšno ekipo ste našli?

Všeč mi je dejstvo, da se je ekipa »spremenila«. Ogrodje je pač novo, skoraj cele lanske prve postavne ni več. To izhodišče me je postavilo pred nov izziv. Čas je, da se postopoma uvaja k delu, redu in disciplini članske ekipe tudi mlajše odbojkarice. Zdaj se to dogaja. Moram pa pounce pohvaliti, ker so se takoj odz-

vale in pokazale pravi odnos in voljo do treninga. Ko trener nima težav s tem, je začetek že dober.

Ali ste vpeljali kakšno novost pri načinu vadbe?

Še posebno pri ženski odbojki poudarjam obrambo. Ko imaš soliden sprejem, lahko lažje gradiš igro. Seveda so tudi taki trenerji, ki bolj poudarjajo napad. Za pounce je mogoče to neka sprememba. Delamo na tem in še veliko bomo, ker je težko spremeniti miselnost ter način vadbe vadbe. Brez prave obrambe res težko igraš odbojko.

V novi sezoni bodo očitno več igralce lanske rezerve in druge mlajše igralke. V nekateri ključnih vlogah, denimo vlogi podajalke, bodo igrale odbojkarice, ki nimajo večjih izkušenj v tem prvenstvu.

Določili smo pač, da bosta Demi Vattovaz in Jasna Vitez podajalki. Žal je slednja zbolela in do novega leta je ne bomo »forsirali«. Že na prvem treningu pa sem obema jasno povedal, da nimam prvih ali drugih izbir. Navodilo, ki vedno velja za vse je: potrudite se in trenirajte. Tista, ki bo največ delala, kot si jaz želim, bo nagrajena. V primeru podajalk moram priznati, da sta obe trdo garali. Spreminjam jima tehniko. To sem že delal pri 12-13 podajalkah, saj jim mora žoga dobro iz prstov.

Jasmin Čturič je že sedel na klopi tržaškega Libertasa, med sezono trenira tudi slovenske reprezentantke v odbojki na mivki

FOTODAMI@N

Dekleta torej veliko trenirajo tudi individualno?

Običajno imamo tak trening, kjer na eni polovici igrišča imamo ogrevanje, na drugem pa izmenično povabim centre, libere, podajalke. Moram tako delati, ker je individualno delo res potrebno, ne smemo si zatiskati oči in dovoliti, da se bo vse samo zgodilo.

Kaj pa psihološka plat. Je pri ženski odbojki bolj občutena?

Teh razlik pri moških in ženskah ne delam. Če bi do tega prišlo, bi že bilo napačno. Tako kot fantje tudi dekleta potrebujejo nek »input« med tekmo ali prekinitivjo. Vsakič jim je treba posredovati eno informacijo. Ne več, drugače bodo zmedene. Nemogoče je zdržati pritisk težjih srečanj, ne da bi občutil psihološko obremenitev. To se pozna tudi na višjem nivoju.

C-ligo poznate?

Malo sem se pozanimal pri kolegih, nerad jim rečem pomožnih trenerjih. Nekaj sem že vedel, ne bom pa se preveč oziral po drugih ekipah. Posvetil se bom naši igri, kjer bo poudarek na obrambi in dobri organizaciji igre.

Je torej vaš cilj obstanek ali razmišljate drugače?

Cilj je doseči čim boljše uvrstitev. Nikakor ne želim slišati besede obstanek. Nikdar nismo se omenili te besede. Če o tem ne razmišljaš, je že na treningu drugače. Čim več pozitivnih prijemov in čim višje cilje si je treba postaviti. Mogoče boš lahko razočaran, ker jih ne boš vseh dosegel, boš pa posledično še več delal.

Verjetno ste se takih prijemov naučili kot profesionalca. Kateri trener vam je pustil največji pečat?

Trener Jasmin Čturič med minuto odmora s svojimi varovankami

FOTODAMI@N

Košarka: veterani Jadrana 3. na turnirju v Črni Gori

Veterani Jadrana s končnim zmagovalcem v kategoriji 45+, splitskim Vitalcem

Ekipa košarkarjev veteranov Jadrana, ki se že vrsto let udeležuje turnirjev na področju nekdanje Jugoslavije, je pred nedavnim gostovala v črnogorski Budvi, na prvi izvedbi mednarodnega turnirja Montenegro Maxi Basketball. Tekmovanja v moški in ženski konkurenci se je skupaj udeležilo 17 ekip. V ženski kategoriji 35+ ekipe Montenegro, Novi Sad, Đaolice, Beograd in Ljubljana, v moški kategoriji 40+ moštva Tuzla, Montenegro Veterani, Tivat, Galeb, Kraljevo, Bask Istanbul in Morača, v kategoriji 45+ pa Vitalac Split, Brčko,

Adriatic Split, Herceg Novi in Jadran. Jadranovi veterani so se dobro odrezali in v svoji konkurenci »over 45« zasedli končno tretje mesto. Naj navedemo, da je bila prva izvedba turnirja zelo dobro organizirana (nastanitev, skupne družabnosti, tekmovalni pogoji) in da je na njem nastopilo nekaj bivših vrhunskih košarkaric in košarkarjev (v kategoriji 40+ je za Montenegro Veterani nastopal bivši jugoslovanski reprezentant Vlado Ščepanović), na sklepnih prireditvi pa je bil osebno prisoten tudi črnogorski premier Milo Đukanović.

ZALET SLOGA

Tania Babudri	1989	180	korektor
Vera Balzano	1991	166	sprejem.
Giorgia Barut	1996	168	libero
Sharon Costantini	1996	168	korektor
Veronika Feri	1999	173	sprejem.
Anja Grgič	1989	178	blokerka
Fulvia Gridelli	1995	182	blokerka
Maja Kojanec	1997	180	blokerka
Anastazija Pertot	1997	180	sprejem.
Giulia Spanio	1983	186	blokerka
Demi Vattovaz	1997	176	podajalka
Jasna Vitez	1998	174	podajalka
Michela Zonch	1996	173	sprejem.

Trener: Jasmin Čturič; **trenerski pomočniki:** Erik Calzi, Staška Cvelber, Ivana Gantar; **kondicijski trener:** Oliver Batagelj; **fizioterapevt:** Dušan Blahuta; **spremljevalec:** Igor Bizjak

Obvestila

SK DEVIN organizira jesenske tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini ob sobotah popoldne. Druga izmena: 31. oktobra ter 7. 14. in 21. novembra. Informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na 3358180449 (Erika), 3298012528 (Marjanka) 3358416657 (Dario).

PLANINSKI SVET

Izlet na Macesnovec

Za nedeljo, 18. oktobra, načrtuje Slovensko planinsko društvo Trst pravo jesensko turo, vzpon na enega najlepših razglednikov v Julijcih, na Macesnovec (1926 m), skrajni »podaljsek« mogočnega, razgibane grebena Rjavine. Že ime gore pove, da nudi vzpon na njen vrh največji užitek prav jeseni, ko macesnovi gozdovi, ki poraščajo njena strma pobočja pa tudi pobočja bližnjih vrhov, zlato-rumeno zažarijo v jesenskih barvah.

Pohodniki se bodo zbrali ob 6.00 uri v Bazovici pri Kalu in se z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi, odpeljali proti Mojstrani in naprej v dolino Kot do parkirišča na Lengarjevem rovtu. Po markirani poti se bodo najprej povzpeli do Staničeve kočice nato po neoznačeni, a dobro vidni stezi, na vrh Macesnoveca. Pot je mestoma

KOŠARKA - Under 20 elite

Breg in Jadran uspešna

Ardita - Jadran 47:64 (14:16, 24:31, 31:45)

Jadran: Kojanec 3, Peric 3, Albanese 4, Ušaj 5, Kocijančič 11, T. Daneu 6, Scocco 1, Coloni 3, Tulliahi, A. Daneu 11, Cettolo 15, trener Mura. Tri točke: A. Daneu 1, Cettolo 1; SON: 25. PON: Cettolo (37)

Po spodrsrljaju prejšnji teden v Pordenonu so si jadranci pomagali in v Gorici zanesljivo premagali domačo Ardito, kljub temu da so nastopili brez enega svojih boljših igralcev Martina Ridolfija. Naši košarkarji so si priigrali zmago predvsem z odlično obrambo v tretji četrtini, ko so gostiteljem dopustili le sedem točk. Tudi v napadu so se razigrali in povsem zasluženo zmagali. (lako)

Falconstar - Breg 61:71 (12:21, 21:7, 10:26, 18:17)

Breg: Gori, Gregori Igor n.v., Pugliese n.v., Gelleni 16, Tul, Gregori Lorenzo 5 (1 trojka), Crismani 15 (3), Giulliani, Grisonich 4, Zobec 19 (1), Coretti n.v., Bazzarini 12 (2). Trener: Kladnik.

Breg je v tretjem krogu v Tržiču premagal Falconstar. Pravi obraz so gostje pokazali v tretji četrtini, ko so si z dobro obrambo in še boljšim napadom priigrali prednost 11 točk. Razliko so nato mirno upravljali do konca.

ODBOJKA - Under 16 ženske

Štirje porazi

Soča/Olympia - Minerva 1:3 (25:12, 19:25, 21:25, 18:25)

Soča/Olympia: Doria 1, Del Pino 0, Juren 3, Terpin 14, Kosič 9, Frandolič (L), Colja (L), Braini nv, Fergolia 2, Gerin 22. Trener: Lavrenčič.

Goriške odbojkarice so odlično začele, v drugem setu so nekaj več pokazale le v končnici, v tretjem pa so takoj popustile. Veliko je bilo napak pri gradnji igre, tudi blok ni deloval najboljšo. Omembe vredne je bil nastop Gerinove, ki je v štirih setih dosegla kar 13 asov.

Acli Ronchi - Soča/Olympia 3:0 (25:20, 25:18, 25:18)

Soča/Olympia: Doria, Del Pino 2, Gerin 7, Juren 2, Terpin 3, Fergolia 1, Kosič 8, Pacor nv, Braini nv, Colja (L). Trener: Lavrenčič.

Lavrenčičeve varovanke so 3. prvenstveno tekmo odigrale le dan po domačem porazu z Minervo. V uvodnem setu so še obdržale stik z domačinkami, v 2. in 3. setu pa niso nikoli resno ogrožale vodstva odbojkaric Ronk in jim predale pobudo.

Torriana - Mavrca 3:0 (20:25, 25:23, 20:25, 25:22, 15:9)

strma, na številnih mestih je izpostavljena; do Staničeve kočice je na najbolj izpostavljenih mestih zavarovana z nekaj klini in dvema jeklenicama, v višjih legah pa ne. Zaradi nizkih temperatur je na osonjih pobočjih priporočljiva zimska oprema (dereze). Predvidenih je približno 6 ur hoje, saj je treba do vrha premagati 1000 metrov nadmorske višine.

Tura je primerna za izkušene planince. Za informacije in vpis lahko pokličete na tel. številki: 3452420325 ali 040413025.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.00 Tv Kocka: Prvi odcep desno **20.30**
 Deželni Tv Dnevnik **20.50** Alpe Jadran, sle-
 di Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00,
 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45**
 Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere
11.00 Slovesnost ob 60. obletnici vstopa Ita-
 lije v OZN **12.00** La prova del cuoco **14.05**
 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ra-
 gione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Ere-
 dità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: È ar-
 rivata la felicità **23.30** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.20** Nad.: Il tocco di
 un angelo **8.05** Nad.: Le sorelle McLeod
9.30 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali
11.00 I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20,
 20.30, 23.50 Dnevnik in vreme **16.15** Serija:
 Senza traccia **18.00** Šport **18.50** Serija:
 Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00**
 LOL **21.15** Virus - Il contagio delle idee
0.05 Obiettivo Pianeta

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00**
 Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione
8.00 Agora **10.00** Mi manda RaiTre
11.00 Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik,
 vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiana
13.50 Dok.: Il tempo e la storia **15.10**
 Nad.: La casa nella prateria **15.55** Aspettan-
 do Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15**
 Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole
21.10 Film: Come un tuono (dram., '12, i.
 R. Gosling, B. Cooper) **23.30** Gazebo

RAI4

12.55 Switched at Birth **13.55** Sabrina, vi-
 ta da strega **14.45** Stargate Atlantis **15.30**
 Andromeda **16.15** Star Trek: Enterprise
17.00 Robin Hood **17.45** Novice **17.50**
 Beauty and the Beast **18.40** Reign **19.25**
 Under the Dome **20.10** Marvel's Agents of
 S.H.I.E.L.D. **21.10** Teen Wolf **21.55** Su-
 pernatural **22.40** Dal tramonto all'alba - La
 serie

RAIS

13.50 Le Alpi viste dal cielo **14.50** Wild
 Africa **15.45** Una biblioteca, un libro **16.15**
 Alfabetas **17.05** Cult Book **17.40** Novice
17.45 Passepartout **18.10** Gerusalemme:
 nascita di una città **19.10** Art of... Russia
20.30 Opera: Pelléas et Mélisande **23.35**
 The Story of Fleetwood Mac

RAI MOVIE

13.50 Film: Mississippi Burning - Le radici
 dell'odio (dram., '88, i. J. Hackman) **16.00**
 Film: Due partite (dram.) **17.40** 0.25 Novice
17.45 Film: The Maiden Heist - Colpo
 grosso al museo (kom., '09, i. M. Freeman)
19.20 Film: Scipione detto anche l'Africa-
 no (kom., It., '71)

21.15 Film: La maga delle spezie (dram.)
22.55 Film: Maniac (horor)

RAI PREMIUM

11.15 Nad.: Un posto al sole **12.20** 19.25
 Nad.: Terra Nostra **13.05** Nad.: Tutta la mu-
 sica del cuore **14.00** Serija: I misteri di Mur-
 doch **14.50** Aktualno: Anica - Appunta-
 mento al cinema **14.55** Serija: Impazienti
15.10 Nad.: Il maresciallo Rocca **17.00**
 Nad.: Legami **17.45** Novice **17.50** Nad.: Va-
 leria **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.15**
 Nad.: Che Dio ci aiuti **21.20** Pechino Ex-
 press - Il nuovo mondo

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.:
 Bandolera **9.40** Serija: R.I.S. - Delitti im-
 perfetti **10.45** Ricette all'italiana **11.30**
 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: De-

tective in corsia **13.00** Serija: La signora in
 giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Se-
 rija: Flikken - Coppia in giallo

16.35 Film: La vita a modo mio (dram.,
 '94, i. P. Newman) **19.30** Nad.: Tempesta
 d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Se-
 rija: The Mentalist **22.05** Serija: Motive

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, promet-
 ne informacije, vreme, borza in denar **8.45**
 Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55
 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Una vita **14.45** Uomini e don-
 ne **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio
 Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40**
 Striscia la notizia - La voce dell'invasenza
21.10 Grande Fratello

ITALIA1

6.45 Risanke **8.25** Serija: Settimo cielo
10.25 Serija: Royal Pains **12.25** 18.30 Dnevnik
 in vreme **13.00** Grande Fratello **13.25**
 Šport **14.00** Nan.: Simpsonovi **14.25** Nan.:
 Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theo-
 ry **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.55** Nan.: E
 alla fine arriva mamma! **16.45** Nan.: La vi-
 ta secondo Jim **17.45** Nan.: Mike & Molly
18.10 Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I.
 - Scena del crimine

21.10 Film: Safe (akc., '12, i. J. Statham)
23.00 Film: Pitch Black (zf, '00, i. V. Diesel)

IRIS

12.55 Film: Sono Sartana, il vostro becchi-
 no (vestern, '69) **15.00** Film: Cane e gatto
 (kom.) **17.00** Film: Perché si uccide un ma-
 gistrato (krim., It., '74) **19.15** Serija: Rene-
 gade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger
21.00 Film: La fiera della vanità (dram., '04,
 i. R. Witherspoon)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vre-
 me **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00**
 L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija:
 McBride **16.30** Serija: Ironside **18.20** Serija:
 Il commissario Cordier **20.35** 0.15 Otto
 e mezzo **21.10** Piazzapulita

LA7D

6.30 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint
7.40 11.25, 19.00 Cuochi e fiamme **8.40** I
 menù di Benedetta **13.30** 21.10 Nad.:
 Grey's Anatomy **15.25** Serija: Crossing
 Jordan **17.10** Cambio moglie **18.55** Dnevnik

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **12.30** Rotocalco Adn-
 kronos **12.40** Le ricette di Giorgia **13.00** Di-
 dici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25
 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00
 Dnevnik in vreme **13.45** Incontri con l'au-
 tore **18.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta
19.20 Speciale volontariato **20.00** Qua la
 zampa **20.05** Happy Hour **21.00** Ring

LAEFFE

10.50 Bourdain: Cucine segrete **12.45** Il
 cuoco vagabondo **14.55** Chef Sara sulle Al-
 pi **16.45** 20.00 Pazzo per le erbe **16.50** Jamie:
 Menù in 30 minuti **18.55** Il re dello
 street food **19.55** Novice **20.05** Viaggi nu-
 di e crudi **21.05** Film: Secret Window (tri-

ler, '04, i. J. Depp) **22.50** Film: Pollo alle pru-
 gne (dram., Fr., '11)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novi-
 ce **14.15** 15.15 MasterChef Nuova Zelan-
 da **16.15** Agenti Speciali Property - New
 York **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It
 or List It - Prendere o lasciare **19.15** Affa-
 ri al buio **20.15** Affari di famiglia

21.10 Film: Major League - La squadra
 più scassata della lega (kom.)

DMAX

12.30 Turtleman **13.20** Cattivissimi amici
14.10 19.30 Rimozione forzata **15.05** Video
 del tubo **15.55** Te l'avevo detto **16.50** A ma-
 ni nude nella palude **17.45** Cacciatori di te-
 sori **18.35** Affare fatto! **20.20** Affari a quat-
 tro ruote **22.00** Top Gear **22.55** L'impero
 dei rottami

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20
 Kviz: Vem! **11.55** Turbulenca **12.20** Nad.:
 Blisk **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Po-
 ročila, športne vesti, vreme **13.30** Dok. odd.:
 Izsledi me, če moreš **14.25** Slovenski utrini-
 ki **15.10** Moj gost/Moja gostja **15.50** 18.05
 Risanke in otroške serije **16.20** 0.35 Profil
17.30 Ugriznimo znanost **17.55** Novice
18.00 Infodrom **19.30** Slovenska kronika
20.00 Tarča **20.55** Globus **21.25** Prava ideja!
22.00 Odmevi **23.05** Osmi dan **23.40** Pa-
 noptik

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** 18.55 Risanke in
 otroške odd. **8.15** Zgodbe iz školjke **9.10**
 0.20 Točka **10.30** Z vrta na mizo **11.00**
 17.00 Halo TV **12.00** Dobro jutro **15.05** Čas
 za Manco Košir **16.00** Kino Fokus **16.30** Al-
 pe-Donava-Jadran **18.00** Nad.: Pokličite ba-
 bico **19.00** Kviz: Male sive celice **19.45** Inf-
 odrom **20.00** Nogomet: kvalifikacije za EP
 2016, vrhunci kola **20.35** Nogomet: kvali-
 fikacije za EP 2016, studijska oddaja, pon.
21.20 Športni izziv **22.10** Avtomobilnost

22.40 Film: Moj brat je edinec (kom., It.,
 '07)

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.55 Čez-
 menja Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovi-
 ce **14.45** 22.15 Avtomobilizem **15.00** Kle-
 pet z... **15.25** Najlepše besede **16.00** Ciak Ju-
 nior **16.20** Dok. odd.: K2 **16.50** Slovenski
 magazin **17.20** Folkest 2015 v Spilimbergu
18.00 22.50 Izostritev **18.35** 23.50 Vreme
18.40 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00
 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30**
 TG dogodki **19.45** Glasba zdaj **20.00** City
 Folk **20.30** Film: Jasna oktobrska noč
 (dram.) **23.20** Na obisku

POP TV

7.00 Risane in otroške serije **7.55** 9.45,
 10.55, 12.10 Tv prodaja **8.10** 17.20 Nad.: Pla-
 men v očeh **10.00** Sanjska ženska **11.10**
 Nad.: Grehi preteklosti **12.25** 20.00 Gostil-
 na išče šefa **14.00** 21.30 Nad.: Usodno vi-
 no **15.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55,
 23.30 Novice in vreme **22.30** Epilog

KANAL A

7.00 18.00 Svet **7.55** 12.35 Serija: Družin-
 sko bojišče **8.20** 16.35 Serija: Zmešana so-

VREDNO OGLEDA

Rai Četrtek, 15. oktobra
 Rai 3, ob 21.10

Come un tuono

ZDA 2012
Režija: Derek Cianfrance
Igrajo: Ryan Gosling, Bradley Co-
 oper, Rose Byrne, Eva Mendes, Ray
 Liotta in Bruce Greenwood

Luke Glanton je nor na motor in več-
 krat si s pomočjo dveh koles tudi slu-
 ži kruh, saj nastopa kot akrobat v po-
 tujoči predstavi. Nekega dne odkri-
 je, da je postal očka: rodil se mu je
 sinček, pa čeprav je Luke zvezo z
 mlado mamico že prekinil. Vseeno si
 mladi oče želi poskrbeti za Jasona, ki
 živi z mamo v New Yorku, ker hoče s tem dokazati smisel za odgovornost.
 Njegova ekonomska situacija pa je precej huda in kljub trudu, Lukeju ne gre
 zlahka od rok. Ponudi se mu priložnost, da postane ropar. Tako s pomočjo
 motorja in ob sodelovanju prijatelja Robina prazni sefe bližnjih bank. Paj-
 daša sta pri poslu uspešna, a Lukeju sreča obrne hrbet, saj ga trmoglavi agent
 Avery Cross ubije.
 Nekaj let kasneje bo usoda spet združila Lukejevega sina Jasona in Avery-
 jevega sina Aja...

Primorski
dnevnik

Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:
 Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 email: trst@primorski.eu
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320, faks 0481 356329
 email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
 tel. 0432 731190, faks 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
 fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
 Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
 Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
 Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
 Partizanska 75, Sežana,
 tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,
 št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
 prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
 GORICA, ul. Malta 6
 TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
 Brezplačna tel. št. 800129452
 Iz tujine +39.0481.32879
 Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
 finančni in legalni 92,00 €,
 ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
 Brezplačna tel. št. 800912775
 Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
 na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
 osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
 na besedo. DDV - IVA 22%

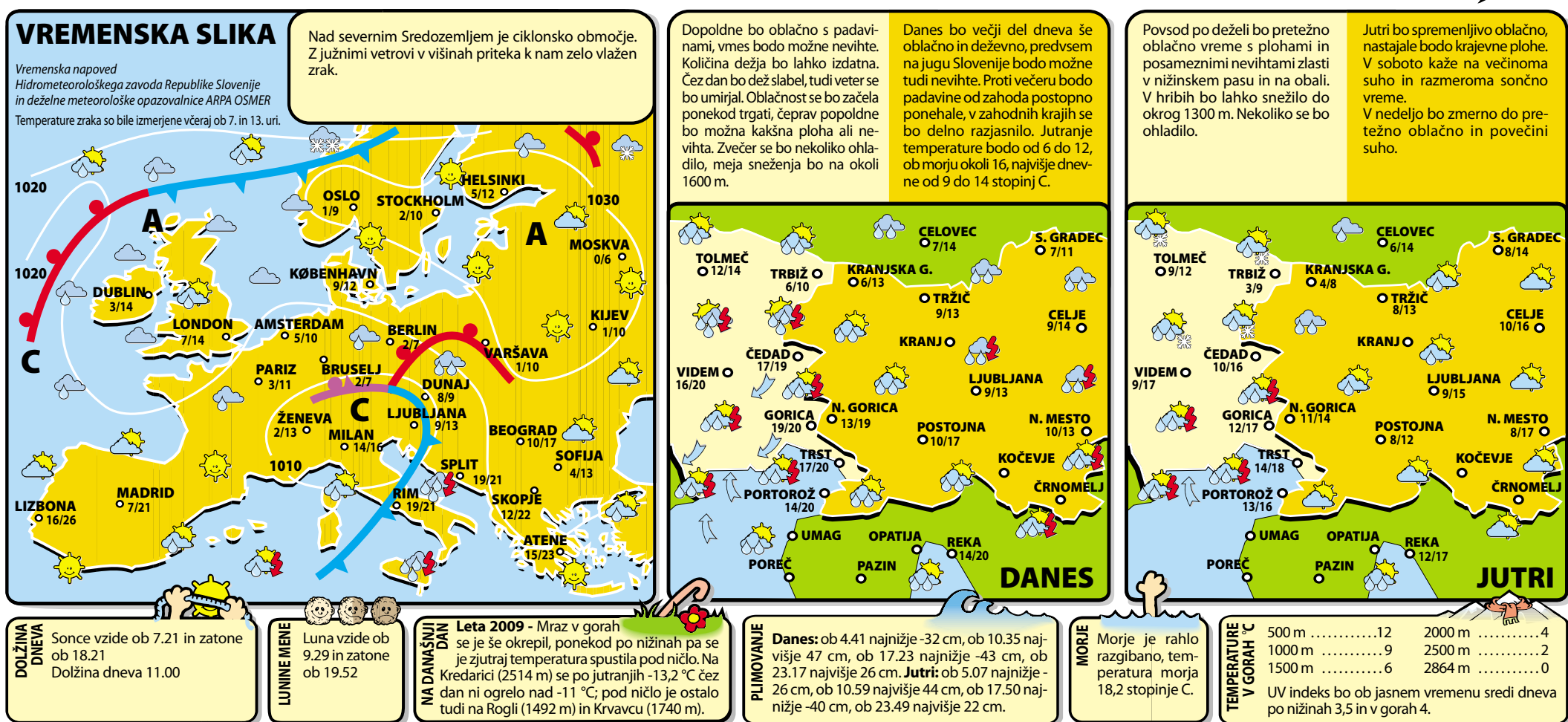
Registriran na sodišču v Trstu
 št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
 časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
 v Evropsko zvezo
 manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
 Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
 v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v
 kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo.
 Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva ozi-
 roma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za
 objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo
 avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po
 predhodnem dogovoru z založnikom.

Zdaj še pojoči tampon

STOCKHOLM - Potem ko je otroški program švedske javne televizije objavil izobraževalni video s plešočimi genitalijami, ki je podiral rekorde na svetovnem spletu, je sedaj pripravil še posnetek s pojočimi tamponi. S spotom z naslovom Pesem menstruacije, ki ga bodo na televiziji prvič predvajali jutri, namerava otroke izobraziti o menstruaciji. Otroški program Barnkanalen želi z videom destigmatizirati menstruacijo in jo razložiti otrokom. Na posnetku je videti enega izmed mladih voditeljev otroškega programa Alexa Hermanssona, kako med drugim prepeva z najstniki in ob tem vleče za vrvice v kostume oblečenih tamponov z vložki v ozadju, zaradi česar ti poplesujejo kot marionete, nato pa jih potopi v kozarec rdeče obarvane vode.

Veriga knjig po zgledu domin

FRANKFURT - Na knjižnem sejmu v Frankfurtu so dosegli rekord v postavitvi verige knjig po zgledu domin. V zgolj minuti je padlo 10.200 knjig, ki so jih postavljali slabih 12 ur. Dosežek je v Guinnessovi knjigi rekordov za 338 knjig podrl dosežani rekord z Japonske. Verigo je skonstruiral 19-letni Patrick Sinner iz nemške zvezne dežele Hessen. Knjige, ki so si sledile v več vzporednih vrstah, vijugah, diamantnih robovih in na koncu v piramidi, so padle v manj kot minuti. Pred tem jih je celo noč postavljajo 12 prostovoljcev. «Začeli smo ob petih popoldne in končali ob pol petih zjutraj,» je povedal Sinner.

ZDA - Prvo soočenje demokratskih kandidatov za predsedniške volitve

Clintonova je imela dober večer

Vsi obljubili več davkov za bogataše - O'Malley je nekdanji republikanec - Podpredsednik Biden se ni predstavil - Jim Webb strašil z Vietnamci

LAS VEGAS - Predsedniški kandidati ameriške demokratske stranke so se v torek zvečer pomerili na prvem televizijskem soočenju v Las Vegasu. V skladu s pričakovanji je minila v znamenju Hillary Clinton in Bernarda Sandersa, bila pa je tudi povsem drugačna od dosedanjih dveh republikanskih debat.

«Na tem odru ni nihče poniževal žensk, nihče ni dajal rasističnih izjav o novih priseljencih, nihče ni govoril grdo o drugih Američanih zaradi verskih prepričanj,» je debato sklenil nekdanji guverner Marylanda Martin O'Malley. Njegove izjave so letele predvsem na vodilnega republikanskega kandidata Donald Trumpa, ki ga je označil za karnevalskega kričarja.

Trumpa potem ni omenjal nihče več razen v okviru celotne kaste ameriških milijarderjev, ki lahko v primeru zmage katelegakoli od demokratskih kandidatov pričakujejo višje davke, s katerimi bi uvedli brezplačno visoko šolstvo, pravo zdravstveno reformo, povišanje minimalne plače, porodniški dopust in podobne pobude.

Od treh kandidatov, ki jih ankete komajda zaznavajo, je svoji kampanji nekoliko pomagal le O'Malley. Nekdanji guverner Rhode Islanda Lincoln Chaffee je prestop od republikancev med neodvisne in nazadnje med demokrate utemeljil s tem, da so njegova stališča ista, kot so vedno bila, premaknile pa so se stranke.

Nekdanji senator iz Virginije Jim Webb je ostal v spominu z nenehnimi pritiski na voditelja, da mu ne da dovolj časa za besedo, volivce pa je nekdanji marinec in veteran vietnamske vojne verjetno prestrašil z odgovorom na vprašanje o tem, na katere politične sovražnike je najbolj ponosen. S togo vojaško držo je odgovoril, da na Vietnamca, ki ga je ranil z bom-

Hillary Clinton je bila v očeh analitikov boljša tudi od Bernieja Sandersa, njenega domnevno najnevarnejšega tekmeča v boju za nominacijo za predsedniškega kandidata

ANSA

bo, in z nasmehom dodal, da ga ni več med živimi.

V ozadju soočenja je bil podpredsednik ZDA Joseph Biden, ki ga ni bilo na odru in po torkovi predstavi vodilne kandidatke Hillary Clinton se najverjetneje ne bo odločil za kandidacijo. Pred soočenjem je imela največ za izgubiti, kar se ni zgodilo, in prvi odzivi analitikov govori, da je imela odličen večer.

«Mislim, da je odgovor precej očitni,» je odgovorila Clintonova na vprašanje, kako se bo njena administracija razlikovala od predsednika Baracka Obame. «Mislim, da bi bila prva predsednica velika sprememba za ZDA,» je bila le ena od številnih izjav, s katerimi je pokazala, da

ni zastoj v politiki že skoraj pol stoletja.

Clintonova je brez očitne agresije zadala udarec senatorju iz Vermonta, ki se ji je v anketah najbolj približal, ko je dejala, da ni dovolj odločen proti orožarskemu lobiju. Sanders je opozarjal, da prihaja iz Vermonta, kjer je orožarska kultura vrašena v družbo.

Sanders Clintonove ni napadal, ampak ravno nasprotno. Ko je prišlo neizogibno vprašanje o njenem zasebnem strežniku elektronske pošte v času vodenja State Departmenta, je Sanders dejal, da je Američanom res dovolj poslušanja o njeni elektronski pošti in dvorana je zaploskala. Clintonova se je strinjala in se Sandersu zahvalila, voditelji soočenja pa so

bili prisiljeni zamenjati temo.

Clintonova je kritike O'Malleyja preventivno uničila, ko se mu je zahvalila, da jo je podprl za predsednico leta 2008, napade zaradi njenega glasovanja za invazijo na Irak leta 2003 in vprašanje presoje, ki jih ta glas sproža, pa je gladko zaдушila z opombo, da si jo je Obama leta 2009, ko jo je premagal v veliki meri ravno zaradi Iraka, izbral za državno sekretarko.

Največjo ost pa je prihranila za republikance, ki jih je obtožila, da se vedno pritožujejo nad veliko vlado in porabo, nimajo pa nič proti, če ta velika vlada ženskam prepove splav. Sandersa, ki se opredeljuje za demokratičnega socialista, je uje-

la na levi nogi še pri vprašanju kandidata, ali so kapitalisti.

Sanders je dejal, da ni za kazino kapitalizem, v katerem ima manjšina vse, ostali pa nič, in priporočil, da bi se morale ZDA zgledovati po Danski in drugih skandinavskih državah. «Mi nismo Danska. Dansko imam rada, ampak mi smo ZDA,» je dejala ter svetovala, da morajo kapitalizem ubraniti pred samim seboj in preprečiti njegove izpade, ne pa mu nasprotovati.

Sanders je požel velik aplavz, ko je pozval k politični revoluciji množice, ki naj pride na volitve in s tem izniči vpliv milijarderjev, ki skušajo kupiti volitve za svoje kandidate. Sicer pa večjih razlik med kandidati glede glavnih vprašanj, ki zanimajo volivce, ni bilo.

Vsi so za reforme kazenskega sistema, zaščito pravic temnopolnih pred policijskim nasiljem, zdravstvo, višje plače, pravice priseljencev, reformo finančnega sistema in kaznovanje bankirjev, ki ogrozijo družbo s tveganji in pohleptom, ter zmanjšanje stroškov za študij, pri čemer gre Sanders najdlje z uvedbo brezplačnega visokega šolstva. Clintonova meni, da bi morali mladi spoznati, kaj pomeni delati in sofinancirati lastno šolanje.

Clintonova še ne bi takoj legalizirala marihuane, za nekdanjega sodelavca Agencije za nacionalno varnost Edwarda Snowdena pa je menila, da bi moral v zapor. Tudi O'Malley je menil podobno in dodal, da se Snowden pač ne bi smel za teči po zaščito k Vladimirju Putinu.

Clintonova je skozi debato hvalila zunanjepolitične poteze Obame, kjer je pokazal odločnost, ostali pa tiste, kjer je omahljiv, kot pri Siriji.

Sanders je moral povedati, da ni pacifist in bo šel v vojno, če bo to res potrebno. (STAS)